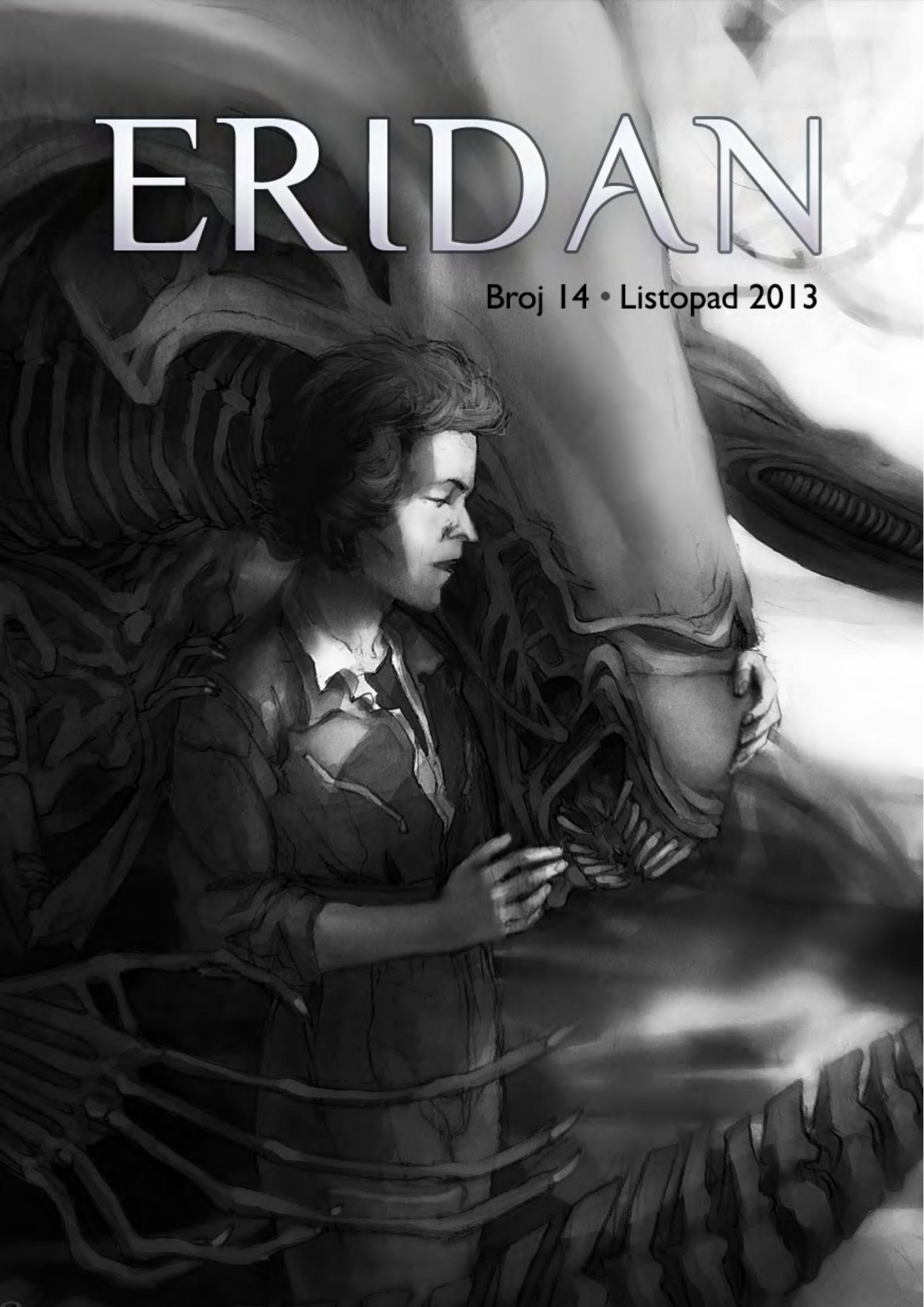

ERIDAN

Broj 14 • Listopad 2013

SADRŽAJ

Priče

Toni Juričić: Notturno	11
Dajana Šalinović: Čudvišta u mom kompjuteru	17
Valentina Mišković: Iza sedam mora i sedam gora -	
Priča o prinцу i njegovom velikom ljubičastom konju . .	
.....	25
Vladimira Becić: Pripadnost	30
Ivana Delač: Morsko dijete	38
Moreno Matković: Zeko	52
Vesna Kurilić: Kad dođu magle	55

Članci

Valentina Mišković: Mitološka naracija u serijalu Supernatural.	3
Igor Rendić: Night Vale	24

UVODNIK

Dragi čitatelju (ili čitateljice),

četrnaesti broj Eridana je onako više-manje neslužbeno za temu imao YA, kao i 16. Rikon povodom kojega izlazi. Da, priča i tekstova je malo, nešto nam je tanji nego obično, ali se nadam da će se za svakoga naći barem po nešto. Kao i obično, primjedbe, pohvale, prijetnje, priče, preporuke i sve između možeš poslati na eridan@3zmaj.hr

Urednica

WWW.3ZMAJ.HR

ERIDAN

Godina VIII • broj 14 • Listopad 2013

Izdavač:

Udruga "3. zmaj"
Tihovac 13, 51000 Rijeka
MB: 1970089

Urednica:

Irena Hartmann

Naslovница i stražnje korice:

Korina Hunjak
<http://tenskies.deviantart.com/>

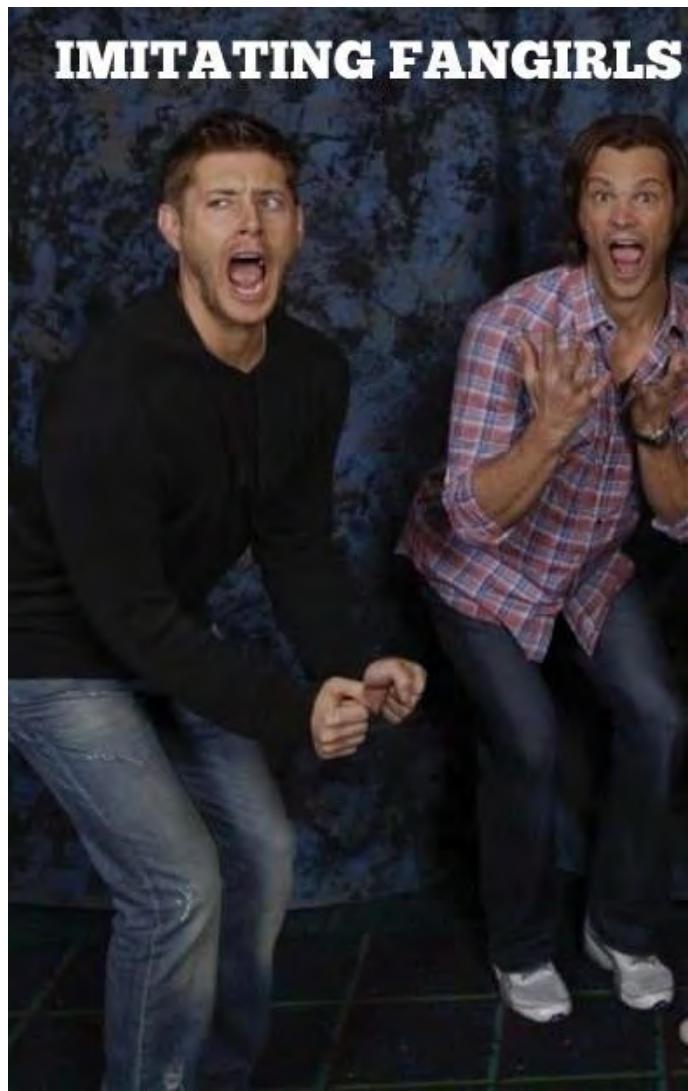
Grafička priprema:

Nela Dunato
Irena Hartmann

MITOLOŠKA NARACIJA U SERIJALU SUPERNATURAL

Valentina Mišković

Kome još srce ne skače na spomen samo dva imena – Jared i Jensen, ili da bolje kažem Sam i Dean? Deseti mjesec je i stiže nam (kako kažu posljednja, ali to su govorili već više puta) deveta sezona serije Supernatural, ili što bi rekli na HRT-u, Lovci na natprirodno. Ako niste fan serije ili je još niste pogledali, ovo nije članak za vas - sadrži spoilere i pisan je u punom mahu oduševljenja.

Supernatural predstavlja jedan tipični postmodernistički tekst i kao takvog ga treba iščitavati. Serija je spoj gotovo svih aspekata popularne kulture, od referenci na glazbu, filmove, citate, mitološke tradicije, knjige, stripove, automobile... Kao jedna od glavnih inspiracija za seriju poslužila su djela engleskog pisca Neila Gaimana (Good Omens, Stardust, American Gods, Coraline, The Sandman), čiji rad također moramo iščitati kao postmodernistički, ali kao šablona serije poslužilo je jedno vrlo važno teorijsko djelo, koje je i

Kripke iskoristio za svoju seriju.

Bez uvreda, svaki pravi fan Zvjezdanih staza sigurno zna kako je Lucas bio jedan nemaštoviti nadobudni lopov, pa se tako poslužio određenim djelima za inspiraciju pri stvaranju prvoga filma iz serijala. Prva od iskorištenih priča stiže nam iz Japana.

Kurosawin film The Hidden Fortress iz 1958. godine donosi nam slojevitu priču, čija je radnja smještena u srednjovjekovni Japan, u doba feudalizma. Priča je to ispričana kroz oči dvojice seljaka koja žive jednostavno – pohlepljeno i naglo, bez puno razmišljanja. Njih dvojica bježe iz kampa, te tražeći zlato dođu do generala koji zapravo pokušava prevesti princezu preko granice kako bi ona zauzela svoj klan i vlast. General trikovima pridobije seljake da mu pomognu pri švercanju zlata i princeze, te se kroz njihovo putovanje prikazuju njihove osobnosti, uz sveprisutan rat i nemir u zemlji. Pohlepa dvojice seljaka ipak biva nadvladana njihovom odanošću.

Identičan plot ovoga filma preuzeo je i Lucas za svoje Ratove Zvijezda, što je i javno priznao, stvarajući film koji je proglašen vjerojatno najboljim ikada. U ovoj space operi, radnju možemo paralelno pratiti kao i u Kurosawinom Skrivenom zamku. Svi likovi imaju svojega paralelnog "ja": princeza Yuki zove se Leia, Rukorota Makabe sada je Obi Wan Kenobi, dvojica seljaka sada su droidi R2D2 i C3PO.

Sličnost je jasna gledajući i same početne scene oba filma. Skriveni zamak počinje scenom kada seljaci, Tahei i Matakashi lutaju kroz divljinu, njurgajući i svađajući se oko rata u kojemu su sudjelovali, na kraju i izgubili, te kako nisu jeli već danima. Otvarajuća scena u Ratovima zvijezda prikazuje nam dvoje robota koji lutaju po svemirskom brodu dok se oko njih vodi bitka, također njurgajući i svađajući se (iako nemamo pojma što točno R2D2 govori?). No ipak, Lucas je nadogradio svoje likove, dajući robotima malo više utjecaja kroz radnju, oni su ti koji vode radnju u nekim slučajevima, a možda imaju i malo više smisla za humor nego dvojica japanskih seljaka (a možda je to samo do našeg zapadnjačkog centralizma). Za razliku od Taheia i Matakashija, droidi nemaju ljudskih svojstava kao pohlepe, te su u naravi dobri. Oni su zapravo sluge, koji u biti služe u filmu samo kako bi nadodali SF ugođaju. Svaki dobar pisac ili kritičar SF književnosti kazati će kako SF nije SF samo ako je setting priče futuristički. Radnja i uzroci radnje, likovi i pogled na svijet istih sačinjavali bi jedan SF. Ratovi zvijezda zato i nose naziv space opere, jer je eto to samo opera (sapunica) koja se događa u svemiru.

No Ratovi zvijezda svrstavaju se upravo zbog svega gore navedenog u kategoriju koju teoretičar Fredric Jameson naziva "nostalgični film". U nostalgični film spada i Skriveni zamak, upravo zato jer prikazuje neko prijašnje vrijeme – tj, autorovo viđenje prijašnjega vremena. Nostalgični film uglavnom pokušava uhvatiti atmosferu i stil američkih 1950-ih, a na polici možemo naći i Back to the Future, Peggy Sue Got Married, Rumble Fish, Angel Heart, i Blue Velvet. Te magične pedesete ostaju kao okus žudnje u ustima, što zbog stabilnosti i prosperiteta, ali i naivne nevinosti kontraktualnih pokreta ranog rocka. Nostalgični film, po Jamesonu, ne prikazuje sliku povijesti u svojoj ukupnosti, već stvara osjećaj i konture karakteristične za starije doba. Nostalgični film klasičan je primjer filma u postmodernizmu, kada se žanrovi mješaju, kada se stvarnost oblikuje reprezentacijama prošlosti, te se povijest stalno perpetuirala u drugačijem obliku. Iako smo RZ smjestili na polici znanstvene fantastike, nekako kao da uvijek zaboravimo da je i Lucas sam natuknuo kako ovo nije film o budućnosti (A long time ago in a galaxy far far away...), a ako ćemo film ogoliti svih SF efekata i zamijeniti jednostavno lebdeće letjelice sa normanim vozilima i svjetleće mačeve za običnima, eto nam obične srednjovjekovne priče o borbi dobra i zla, priče o rasподjeli moći i pustolovini.

Možda poznatija od Skrivenog zamka, stoji na na Lucasovoj polici knjiga *The Hero with a Thousand Faces* Josepha Campbella. No kako ovo nije analiza Ratova Zvijezda, nego Supernaturala, Campbellovu knjigu ćemo bolje upoznati u sljedećim primjerima kroz radnju serije. Knjiga je fantastičan opus mitova i mitoloških šablona koje je Campbell okupio, te tvrdio kako svi mitovi prate određeni put – put heroja koji se pojavljuju u svim mitološkim naracijama svijeta. Kao što je to zagovarala i strukturalna lingvistika, Campbell je pokušao dokazati kako postoji šablon po kojoj se onda sve priče pričaju. Put heroja vidjet ćemo i kroz likove i radnje u seriji Supernatural.

Kripke (tvorac Supernaturala) je jednom prilikom izjavio kako je htio da serija bude spoj Američkih bogova i Sandmana, Gaimanovog romana i strip serijala. Iako Supernatural spaja to dvoje, ono ima svoju posebnu strukturu, primjerenu televizijskoj publici, i svoju vlastitu priču. Čisto radi užitka kratko ćemo se podsjetiti Gaimanovih djela koja se tiču serije:

Gaimanova škrinjica čudesna

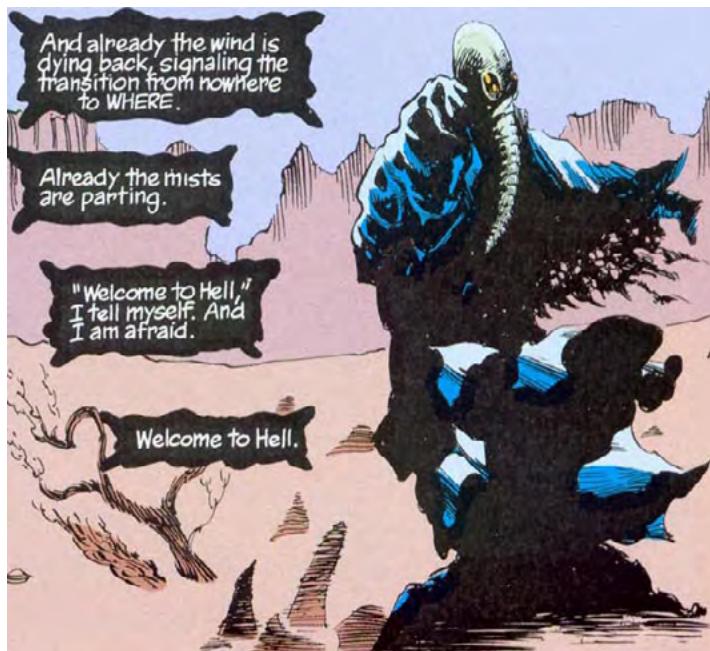
Američki bogovi je roman koji prati lika koji se sasvim slučajno nađe u "onom" svijetu, paralelnoj stvarnosti u kojoj se nalaze razni bogovi i čudnovata bića. Iako u početku priče naš glavni junak izgleda obično, autor nam daje sitne smjernice kako bismo shvatili da on i nije tako običan lik. Knjiga pripovijeda priče božanstava koja su u Ameriku došla zahvaljujući ljudima koji u njih vjeruju. Tako se postavlja zanimljiva teza o vjerovanju kao nekoj vrsti čamca s kojim se božanstva prenose i u nove svjetove. Ona nisu geografski vezana, već prate osobe. Zanimljivo je da se u cijelom romanu, od svih spomenutih likova, a ima ih mnogo, ne spominje ni trunke judeo-kršćanske tradicije. Bog koji, da kažem, ima zadnju riječ u romanu, je Odin. Tu se pojavljuju razna europska božanstva, trickster (kojem Gaiman posvećuje cijeli drugi roman – *Anansi Boys*), nordijska i ruska, južno američka i kineska. I kao i u ovom romanu, tako i u *Anansi Boys*, glavni lik sasvim je običan čovjek koji se spletom okolnosti nađe u nadnaravnom svijetu, kojeg je on sam dio, da to nije ni znao. Kasnije ćemo vidjeti kako se slični uzorak pojavljuje i u seriji Supernatural.

Ista crta provlači se kroz Campbellove teze kao i kroz roman *Anansi Boys*, koji dijeli neke poveznice sa Supernaturalom, ali prikazuje zanimljive mitološke fragmente. U romanu upoznajemo lika, Debelog Charlieja, koji ima dosadan posao računovođe i sa zaručnicom priprema dosadno vjenčanje, a živi u kišovitom Londonu. Odjednom dolazi vijest kako mu je otac preminuo. Charlie, koji je odrastao u sjeni svoga oca, nije baš siguran kako se odnositi prema vijesti, ili prema osjećajima za preminuloga. Odlazi na sprovod na Floridu gdje saznaće od obiteljske priateljice da je njegov otac, gđin. Nancy zapravo zapadnjačka inkarnacija afričkog boga pauka, Anansija. No Charlie nije naslijedio njegove moći, jer ih je dobio njegov brat, za kojeg Charlie zapravo nije ni znao. Cijela radnja romana potaknuta je radnjom gospodina Nancyja, koji je zafrkant, zabavljač, uživa u sladostima života do same smrti. Mr. Nancy je zapravo neka vrsta trickstera, koji je priuštio pravu spačku svojim sinovima, koji nisu ni znali jedan za drugoga. Iako Gaimanov rad usko prati put junaka koji je opisao Campbell, Gaiman je izjavio:

"I think I got about half way through *The Hero with a Thousand Faces* and found myself thinking if this is true

- I don't want to know. I really would rather not know this stuff. I'd rather do it because it's true and because I accidentally wind up creating something that falls into this pattern than be told what the pattern is."

The Sandman je Gaimanov najveći i najpoznatiji rad (barem u krugovima onih koji dobro poznaju medij stripa) koji je toliko jednostavan koliko i kompleksan. Glavni lik je Dream, znan i pod mnogim drugim imenima, jedno od njih i Sandman, koji je jedan od The Endless – Destiny, Death, Dream, Destruction, Despair, Desire i Delirium (nekoć bila Delight) – grupe bića koja utjelovljuju snažne sile ili aspekte univerzuma. U prethodnom broju Eridana objavljena je recenzija Sandmana Ane Hartmann, koja je kao ne-geek u potpunosti ostala oduševljena stripom. Čitajući ovaj ne-klasični strip po prvi put, Hartmann je kazala kako je možda pretenciozno njen doživljaj Sandmana nazvati joyceovskom epifanijom, ali tim joj je izrazom najjednostavnije bilo predočiti razinu ugodnog iznenađenja.

se budi, jer je začula šuškanje i plakanje na baby talkie walkie i ustaje se da provjeri Sama. Vani je nevrijeme i svjetla titraju. Ulazi u dječju sobu, u kojoj stoji figura u mraku, nad koljevkom. Misleći da je to John, odlazi natrag spavati, ali shvati da John spava u dnevnom boravku pred televizijom. Idilična obiteljska scena pretvara se u horor, kojem pridonosi sijevanje munja, titranje svjetla i vrisak majke. John se budi iz sna i trči prema dječjoj sobi, i nalazi Sama budnoga i zaigranoga. Ali sa stropa počinje kapatiti nešto, i John ugleda Mary kako "leži" na stropu rasporene utrobe, i čim izvikne njeni ime, ona se zapali, i vatru počinje proždirati cijelu sobicu. John uzima bebu i daje ga Deantu, te bježe iz kuće.

Ovakav početak serije jasno je utabao smjer sezone kao orijentirane na horor, iako se kasnije, kroz sljedećih 8 (9) sezona serija mijena u više navrata, ipak uvijek ostaje ta crta kao vodeća linija naracije. Svaka epizoda serije započinje sa običnim ljudima, kojima se slučajno događaju ružne, nadnaravne stvari. Tu ulaze u priču Sam i Dean kao lovci na natprirodno, koji pokušavaju spasiti ljude, dok u isto vrijeme imaju vlastitu misiju.

Prva epizoda Supernaturala uvodi nas u gotovo idilični obiteljski život, u lyncheovskoj maniri, dok se horor nazire kroz uporabu glazbe, igre svjetla i scena. Majka i otac, u seriji prigodno nazvani John i Mary, stavljaju na spavanje svoja dva sina, Sama i Deana. Dean ima 4 godine, a Sam je dojenče u koljevci. Sasvim obična obitelj odlazi na spavanje. Nekoliko sati kasnije Mary

Ono što povezuje Sandmana i Supernatural je način pričanja priče, kroz koju upoznajemo mnoge bizarre likove, ulazimo na trenutke u njihove živote i poistovjećujemo se sa problemima, koji su iako nadnaravni, prikazani vrlo realno. Glavni likovi serije u istom trenutku utjelovljuju bogove naracije, junake, nebitne sitne likove naspram ostalih koje susreću. Proživiljavamo njihove strahove, sretne trenutke, prijateljstva, uspone i padove komplikiranog obiteljskog života, sve kroz jedan tipični američki štih, vozeći se u 1967. Chevrolet Impali koja nas očito vraća u doba nostalгије, u doba kada svako malo mjestošće ima svoju legendu i svoje tajne.

Uvod u seriju

Prva epizoda Supernaturala uvodi nas u gotovo idilični obiteljski život, u lyncheovskoj maniri, dok se horor nazire kroz uporabu glazbe, igre svjetla i scena. Majka i otac, u seriji prigodno nazvani John i Mary, stavljaju na spavanje svoja dva sina, Sama i Deana. Dean ima 4 godine, a Sam je dojenče u koljevci. Sasvim obična obitelj odlazi na spavanje. Nekoliko sati kasnije Mary

I. Odlazak:

1. Poziv na avanturu

Ova odrednica jasno je vidljiva u prvoj epizodi serije, nakon već opisane scene, pred 22 godine, vraćamo se

u sadašnjost i upoznajemo odrasloga Sama kako studira pravo na Stanfordu. Život je lijep, ali prekida ga njegov brat Dean, koji dolazi sa informacijom da se njihov otac nije vratio već nekoliko dana kući. Sam ga pokušava otjerati, ali Dean je uporan i naglašava, kako je otac u lov i nije javio već nekoliko dana. U tom trenutku Sam se uozbiljuje i shvaća kako mora krenuti na put sa Deanom. U ovom primjeru Sam predstavlja junaka kojega Dean poziva na avanтуру, putovanje. Dean je kazao Samu kako je posljednje što je otac pratio bila ta stvar koja je ubila mamu. Također jasno se očituje i postavka o običnim ljudima za koje saznajemo da i nisu tako obični. Sam i Dean možda izgledaju kao normalne osobe, braća, no obojica žive sasvim drugačiju stvarnost, prepunu čudovišta – što se očituje i dalje kroz sezone, posebice u sukobu lov/obiteljski život, koji je Dean morao odbaciti zbog lova.

2. Odbijanje poziva

No Sam je ogorčen i govori Deantu kako se zakleo da više neće loviti. Govori mu kako ima drugi život ovdje, i za par dana ima intervju kojeg ne smije propustiti. Također, Sam naglašava kako njegova djevojka ne zna za "lov" niti će ikada sazнати. No, uz svo opiranje, Sam zna da moraju pronaći oca (John), i shvaća da je ovo izniman slučaj u kojemu mora pomoći bratu. Kreću na putovanje, na zadnji slučaj koji je John istraživao.

3. Nadnaravna pomoć

"For those who have not refused the call, the first encounter of the hero-journey is with a protective figure (often a little old crone or old man) who provides the adventurer with amulets against the dragon forces he is about to pass." Ili u ovom slučaju, nakon što Sam prihvata poziv na avanturu, njegova zaštitna figura je stariji brat Dean. Njegov vodič je netko blizak i poznat, Dean će uvijek zaštитiti Sama, on mu uvijek čuva leđa. Tu je također i Bobby, koji obojicu snabdijeva čarolijama, amuletima, informacijama i čime sve ne.

4. Prelaženje praga

Ili Crossing of the First Threshold, predstavlja nešto što su i Sam i Dean već ranije učinili mnogo puta, ali u primjeru poziva u avanturu, u kojoj izgleda kao da po prvi puta dvojica braće odlaze u nepoznato, mogu analizirati nekoliko primjera u kojem se direktno prikazuje prelaženje praga. Ono se manifestira samim odlaskom iz normalnog, svakodnevnog svijeta, u onaj drugi, u koji Sam i Dean zalaze čim počnu istraživati slučaj. U prvoj epizodi istražuju slučaj "žene u bijelom", koja se pojavljuje kao duh žene čiji je muž bio nevjeran. U slučaju u epizodi, žena koja se manifestira, počinila je samoubojstvo jer je utopila svoje dvoje djece u kadi. Iz straha prema njima, njen duh se nikada ne može vratiti kući, te ona lovi nevjerne muškarce u okolini. Nakon što se Sam susretne s njom, ona ga napada u automobilu pred njenom starom kućom. Sam shvati kako je jedini način da se riješe njenog duha ako je odvedu kući. Tada Sam, doslovce, prelazi prag, vozeći auto kroz kuću, gdje se dogode nadnaravne stvari – njen duh dolaze pokupiti duhovi njene djece.

Također, Sam prelazi prag i u drugoj epizodi, kada doslovce odlazi u divljinu, u šumu, gdje Dean i on pomažu pronaći nestalog dečka. Ispostavi se da šumom vlada Wendigo, staro indijansko čudovište. Sam tako zasigurno napušta svoj stari život i odlazi na pustolovinu.

5. Utroba kita

"The idea that the passage of the magical threshold is a transit into a sphere of rebirth is symbolized in the worldwide womb image of the belly of the whale. The hero, instead of conquering or conciliating the power of the threshold, is swallowed into the unknown, and would appear to have died."

Sam napokon prihvata svoj novi (stari) način života, uvijek na putu, noćenje u motelima, čudovišta i ubijanje. U jednom primjeru, možemo reći da likovi umiru figurativno – Dean je više puta savjetovao Samu da se prestane javljati starim prijateljima jer im samo laže o tome što radi. Najbolje se odcjepiti od svijeta, a ionako imaju jedan drugoga. Na taj način, likovi zanemaruju svoje vlastitio postojanje i postaju samo neka vrsta oružja koje služi ljudima, dok u isto vrijeme čine sve to kako bi pronašli oca.

Također, u kasnijim sezonomama likovi više puta umiru, i naravno, vraćaju se u život. Doslovce ih nepoznato guta, u kojem se oni ne snalaze odmah, ali svejedno se bore za život. Najbolji primjer za to je kada Dean umire i odlazi u pakao, zbog dogovora sa demonom. Tako je on izgubljen u "utrobi kita" neko vrijeme, dok ga nešto nepoznato ne vrati u život. Ili Dean u čistilištu. Ili Sam i Dean u raju. Ili Bobby u paklu... i tako dalje... pitam se što novoga donosi deveta sezona?

2. Inicijacija

I. Put ispitivanja

Tiče se svake epizode, u kojoj se naši likovi susreću sa raznim bićima, čudovištima, ljudima... "The hero moves in a dream landscape of curiously fluid, ambiguous forms, where he must survive a succession of trials." Taj svijet je fantastičan, pa čak i doslovce – na primjeru epizode u kojoj Sam i Dean love Djinna, magično biće koje svoju žrtvu stavi u neku vrstu transa, snova, na kojima se on onda hrani. Djinn uhvati Deana nespremnog i paralizira ga u san, koji predstavlja najdublje želje i žudnje koje se nisu ostvarile u životu. U ovom slučaju, Dean sanja o svojoj idiličnoj obitelji u kojoj je mama još živa, Sam oženjen sa svojom djevojkom, a Dean je sa svojom ženom iz snova koja mu donosi pivo i spremila sendviče. Ali Dean ubrzo shvaća da to nije stvarnost i da se mora boriti kako bi se iskobeljao iz tog lažnog sna.

2. Upoznavanje božice

"... is commonly represented as a mystical marriage of the triumphant hero-soul with the Queen Goddess of the World." U seriji doduše, Samova djevojka nije heroj kao i on, budući da umire na početku. Ova ljubav, koju mogu dijeliti samo ono dvoje koje su podjednako heroji, manifestira se zapravo između dva brata. Očiti edipovski obrat dokazuje kako je moguća samo buddy-buddy, bezuvjetna ljubav između njih dvoje; oni su dvije polovice heroja koje čine cjelinu. U bezbroj navrata u seriji, bez obzira na to što jedan ili drugi čine, uvijek se vraćaju jedan drugome, jer su oni jedina obitelj koju imaju.

Ali božica u ovom slučaju može biti i njihova majka. "The mythological figure of the Universal Mother imparts to the cosmos the feminine attributes of the first, nourishing and protecting presence." Ovo je jasno prikazano i u jednoj epizodi kada se Sam i Dean vraćaju u Kansas, u rodno mjesto, u staru kuću. Tamo se sada uselila mlada samohrana majka, koja primjećuje probleme u kući. Sam i Dean zaključuju kako se u kući nalazi poltergeist, te ga istjeruju us pomoć

stare obiteljske prijateljice i vidovnjakinje. No ubrzo zatim shvaćaju da je još nešto u kući – još jedan duh. Ispostavlja se da je duh njihove majke cijelo vrijeme bio u kući i pokušavao pomoći novim stanarima. Majka se tako manifestira pred Sama i Deana i govori im kako ih voli, i kako ih je pokušavala zaštititi.

3. Žena kao zavodnica

Kroz seriju pojavljuju se mnoge žene koje junake Sama ali i Deana, dovode u iskušenje. Zovu ih natrag u "normalni" život, koji nema veze sa nadnaravnim. U prvih par epizoda prve sezone ova karakteristika je najočitija, budući da se Sam još uvijek nije bio odlučio želi li ići na avanturu ili ne. U više navrata su mu se "žene bacale oko vrata", pokušavajući ga zadržati. Jednom prilikom je i Dean shvatio da je možda to ipak bolja opcija, pa je upitao Sama želi li ostati (sa djevojkom). No izgleda da je Sam ipak prihvatio putovanje, jer shvaća da je povratak u normalni život

nemoguć, budući da je njegova djevojka mrtva.

Doslovna žena zavodnica prikazuje se u epizodi sa sirenom koja lovi muškarce i ljubavlju ih tjera da ubiju svoje bližnje (žene, majke) za nju i zbog nje. Edipovski obrat imamo i u ovoj epizodi kada se ispostavi da je Deanova sirena muškarac sa istim ukusom u glazbi, automobilima i ženama...

4. Iskupljenje s ocem

Sam i Dean moraju se suočiti sa najmoćnijom osobom. U ovom slučaju to može biti ili njihov otac, ili demon koji je zaslužan za ubojstvo njihove majke i Samove djevojke. Budući da je lov na demona bio najvažnija stvar u njihovim životima (u prvoj sezoni), upravo taj demon može predstavljati najmoćnije biće, kojem se junaci moraju suprotstaviti. Osim demona u prvoj sezoni, u dalnjim sezonomama njihovi suparnici su i vrhovni levijatani, bogovi, anđeli...

5. Apoteoza, divinizacija

Po Campbelju, to je proširenje vidika, prosvjetljenje koje heroj doživljava nakon što porazi svojeg neprijatelja. "When the envelopment of consciousness has been annihilated, then he becomes free of all fear, beyond the reach of change." U seriji se ponekad doslovce proširi znanje o nekom biću ili čudovištu kojega su porazili, a za koje nisu znali kako točno poraziti. Tada heroji na neki način postaju uvišeni, jer znaju više nego itijedan drugi lovac na natprirodno. Sam i Dean su najiskusniji i zbog toga vrlo traženi u krugovima demona i ostalih bića koje susrećemo u seriji, pa stoga nose i određeni status.

6. Krajnje dobročinstvo

"The ease with which the adventure is accomplished signifies that the hero is a superior man, a born king." Označava postizanje cilja, koje se u prvoj sezoni serije očituje suprotstavljanjem demonu i njegovom ubijanju, koje ipak na kraju ne uspijeva. Naravno, svaki kraj sezone predstavlja neko iskupljenje i ultimativno suprotstavljanje, koje se uvijek nastavlja, budući da svaki novi cliffhanger znači više publike i novu sezonu. Tako svaka sezona rezultira nakanom da se riješi neki problem, koji na kraju krajeva stvori nova dva problema.

3. Povratak

1. Odbijanje povratka

Po završetku avanture, junak se mora vratiti kući sa svojim trofejem koji mu je promijenio život. U seriji Sam i Dean više puta pokušavaju započeti normalan život, ali kao što sam već spomenula, vraćaju se uvijek jedan drugome, jer je jednostavno teško održavati obiteljski život izvan onog monstruoznog. Dean tako ima obitelj s kojom je uglavnom sretan, ali nikada do kraja nije odbio onaj život. Kada ta obitelj strada zbog nadnaravnih utjecaja, on ih napušta i moli Castiela da im izbriše sjećanje na njega.

2. Magični let

"If the hero in his triumph wins the blessing of the goddess or the god and is then explicitly commissioned to return to the world with some elixir for the restoration of society, the final stage of

his adventure is supported by all the powers of his supernatural patron." Ali na tom putu junaka uvijek čeka posljednja prepreka koju mora preći. To su uvijek neki zli likovi u pričama, koji se cjenkaju za nešto što junacima treba – njihovi životi, životi nedužnih žrtava, sveti objekti...

3. Spašen od strane svijeta

"The hero may have to be brought back from his supernatural adventure by assistance from without. That is to say, the world may have to come and get him." Ovo možemo primijeniti na primjeru Deanove obitelji, koja ga vuče u normalan život. Iako ga on nikada ne prihvati u potpunosti, osjeća se spašenim. Žena koju voli ima maloga sina, prema kojem se Dean osjeća kao otac, to ga ispunjava više nego išta drugo.

No isto tako, možemo priču okrenuti i gledati kako ga vuče i spašava nadnaravni svijet. I Sam i Dean predstavljaju junake, koji jedan drugoga spašavaju. Obojica su više puta umrla, i vratila se u život. Žrtvovali su se jedno za drugo, iskazujući onu bezuvjetnu ljubav.

4. Povratak preko praga

Iako Campbell opisuje dva svijeta kao potpuno različita, situacija je u seriji nešto komplikiranija. Svijet je jedan, i prepun je čudovišta, ali ona dolaze iz drugih svjetova – a to su pakao, raj i čistilište. Ti svjetovi su različiti onako kako ih Campbell opisuje, iako dodaje na kraju zanimljivu tezu:

"The two worlds, the divine and the human, can be pictured only as distinct from each other - different as life and death, as day and night. The hero adventures out of the land we know into darkness; there he accomplishes his adventure, or again is simply lost to us, imprisoned, or in danger; and his return is described as a coming back out of that yonder zone. Nevertheless - and here is a great key to the understanding of myth and symbol - the two kingdoms are actually one. The realm of the gods is a forgotten dimension of the world we know."

Kao što sam i rekla, čudovišni svijet i normalni svijet su jedan te isti, ali postoje ogranci koji nisu – a to su upravo izvořišta čudnovatih bića s kojima se heroji susreću i bore.

5. Vladar oba svijeta

Vrlo jasna postavka, Campbell kaže kako je vladar oba svijeta onaj koji lakoćom prelazi iz jednog u drugi. Ovo možemo shvatiti na nekoliko razina – prva kao prijelaz između normalnog i čudovišnjog, koje Sam i Dean vrlo

lako zamijećuju i prelaze. Druga razina je prelaženje u one druge svijetove – i Sam i Dean su bili i u paklu i raju i čistilištu, svaki nekom prilikom. Nekada se to desilo zato jer su umrli, a nekada su pronašli tajne ulaze kako bi spasili nekoga, ili slično. I treća razina mogla bi biti balansiranje normalnog života i života lovca, što je jedina stvar koja junacima ne polazi za rukom. Oni su žtrvovali svoj osobni život za opstojanje svijeta – zaustavili su apokalipsu, ubili nebrojena čudovišta... I eventualna četvrta razina gledanja na ovo je vladanje životom i smrću, koji naši junaci ne posjeduju direktno, ali njihov prijateljski anđeo Castiel, koji je član grupe, koristi svoje moći kada može. Također, zanimljiv je primjer iz jedne epizode kada Dean odlazi zamoliti Smrt, da im pomogne. Tada Smrt pristaje pomoći samo ako Dean na jedan dan nosi njegov prsten i postane Smrt, kosac, i ubire one kojima je vrijeme. Tako Dean direktno postaje vladar života i smrti na jedan dan.

Zaključak

Supernatural je serija koja pristupa mitološkim tradicijama vrlo ozbiljno, pretvarajući ih u stvarnost kroz objektiv kamere. Preplitanje tradicionalne judeo kršćanske tradicije sa raznim mitovima svijeta samo doprinosi različitosti i zanimljivosti ove serije, koja kroz prizmu bratske ljubavi prikazuje težak život, borbu sa demonima koju svi mi proživljavamo. Kroz seriju se očituje jasan stav prema obiteljskim odnosima, žrtvovanju, pomaganju, prijateljstvu i činjenju dobra. Svaka epizoda je nova avantura, i svaka epizoda pridonosi razradi likova, zbog čega je serija opstala do sada 8 sezona, i još uvijek nije gotova. Vrlo postmodernistička, ne samo da inkorporira sve navedeno, mitološku tradiciju u svakodnevni svijet, nego se stalno koristi i autoreferencijalnošću i intertekstualnošću, do te mjere da u jednoj epizodi Sam i Dean upadaju na set gdje se snima Supernatural i shvaćaju kako ih ostali zovu Jared i Jensen, svo oružje je plastično, a Deanov automobil, praktički živo biće u seriji, samo je jedan od desetak razvaljenih krntija koje se koriste za snimanje.

Možda serija nije dostigla popularnost kao i Lucasov opus, ali svakako ima svoj fandom koji željno iščekuje daljnje sezone, što zbog radnje a što zbog fantastične atmosfere koju stvaraju Misha, Jared i Jensen. Uživajte u novim epizodama!

6. Slobodan život

Miran i slobodan život je ono što bi trebalo uslijediti poslije cijele avanture i povratka, no kao što sam rekla, svaka idilična slika u seriji brzo se okreće i postaje horor. Svaki sretni trenutak skriva nešto loše, neku novu nevolju, stoga su Sam i Dean zauvijek prikovani za lov. Što sezone idu dalje, to se nadamo da će uspjeti jednom zauvijek osloboditi svijet od nadnaravnih bića, i što oni više pokušavaju, to više oduzima njihove životne snage. Deveta sezona možda će biti kraj, a možda tek početak neke druge avanture.

Korina Hunjak: "Eresselath"
<http://tenskies.deviantart.com/>

NOTTURNO

Toni Juričić

Čujem kišu.

Čujem oluju.

Čujem zvuk automobila kako me negdje vodi.

Mrak.

Mrkli mrak.

Otvorim oči.

Ugledam cestu ispred sebe.

Cestu pod naletom teške oluje.

Nepoznatu cestu kroz koju prolazim držeći drhtavu ruku na kormilu ove stare i napaćene željezne zvijeri.

Bez obzira koliko brzo putujem prema kraju ove muke, nikakva brzina neće izblijediti zamračeni dodir Elizija.

Šum na radiju.

Nema signala.

Nepoznati glasovi dopiru iz tog prokletog šuma. Zazivaju me.

Naglo izvještavanja vijesti s radija ih umiri.

„Potraga za Ivanom se, nažalost, i dalje nastavlja. Za one koji su se tek priključili, danas ujutro njezin otmičar se predao policiji. Nakon cjelodnevnog ispitivanja, policija i dalje tapka u mraku oko detalja vezanih za sudbinu mlade djevojke. Na pitanje je li djevojka živa, otmičar je pobjesnio te je odveden na psihijatrijsko promatranje. Ako imate ikakve informacije vezane za sudbinu mlade djevojke, javite nam se preko stranice www.albon“

Promjenim stanicu.

Šum.

Glasovi se ponovno razviju iz njega.

„Nahrani nas, nahrani!“

Ignoriram ih.

Nastavljam voziti pokušavajući ne obratiti pažnju na njihove zahtjeve.

Trenutak blijedog neba otkrije dvije sjene. Sjene davno zaboravljenih osoba koje na cesti stoje.

Usporim.

Prođem pored njih.

Prođem pored starca bez očiju i spaljenog dječaka s omčom u ruci.

Ne obaziru se na mene. Ja sam samo putnik.

„Nahrani nas, nahrani nas!“ Glasovi ponovno pitaju.

Ne smijem uslišati njihove zahtjeve. Naša neutraživa žed nas je dovela na ovu cestu. Ipak, iskušenje da putujem tunelom ovog otkrivenja kroz njegovu izobličenu verziju je suviše snažna.

Potegnem za pretincem.

Iznenada, mobitel zazvoni. Taman prije nego što sam otvorio pretinac.

Totalni klišej.

Ne javljam se. Nastavljam voziti.

Mobitel i dalje zvoni.

Moja jedina ljubav se već mogla naučit na moje uzaludne noćne potrage za inspiracijom.

Budi bez brige, uskoro ti se vraćam kući.

U daljini, primjetim djevojku u bijeloj haljini.

Možda i zakasnim koju minutu.

Stanem pored nje.

„Što ti radiš ovdje u ovo doba noći, potpuno sama?“ Upitam i ne dobih odgovor.

Hipnotizirana, ona bulji u oluju.

„Upadaj, odvest ču te kući“, razbijem tu čudnu tišinu.

Posluša me.

Kako se djevojka smjesti u sjedalu, s druge ceste primjetim duh starca bez očiju.

Nestane.

Nakon nekoliko sekundi, stvori se nasred ceste. Bulji u mene zlokobnim pogledom. Nasmiješi se.

Ponovno nestane.

Očekujem njegovo konačno pojavljivanje pored mene.

Čekam.

Jeza struji mojim venama.

„Odvedi me kući“

Djevojčin hladni glas naglo me istrgne iz snenosti.

Poslušam je.

Odvozim se dalje.

Pogledam u retrovizor prije nego što uđem u zavoj.

Mogu se zakleti na sve svece da sam video duh starca kako se stvorio na mjestu gdje je moj automobil prije stajao.

Nagli zvuk kočenja udaljen stotinu metara iza mene dopre do nas.

Očito me moje čulo vida nije prevarilo.

Pažljivo pratim cestu.

Tom Waits u pozadini podiže atmosferu i vraća okus gorkih davnih sjećanja koje želim zaboraviti.

„Molim te, odvedi me kući“.

Ponovno me iz snenosti djevojka istrgne.

Ne odgovorim joj ništa.

Primjetih muškarca uz cestu.

Stoji.

Stopira.

Stanem.

Spustim prozor.

„Znam da sve ovo izgleda totalno sumnjivo, ali hitno mi treba prijevoz. Platit ču ti!“

Iz lisnice izvuče nešto novca.

Odbijem.

Dam mu znak neka upadne.

Nasmiješi se i uđe u auto.

„Jesi li se smjestio?“ upitam ga iz pristojnosti.

„Jesam. I hvala ti čovječe. Tvoj sam dužnik“

Nastavim vozit.

Bljeda svjetlost grmljavine obasja stari grad na brdu.

Vozimo se u tišini, potpunoj tišini.

Oči autostopera usredotočene su na djevojke.

Retrovizor ga odaje.

Kao što odaje njegove oči, odaje i revolver za njegovim pojasom.

Djevojke je izgubljena u svome svijetu, udaljenom miljama od ove ceste okupane olujom.

„Mogu zapalit?“ razbijе on tišinu.

Potvrđno klimnem.

Ponudi cigaru.

Odbijem.

Ponudi je djevojci. I ona odbije.

„Ajde, da razbijem tu nekaku sumnju i napetost koja dolazi samnom, mogu vam priznat što me je dovelo ovdje.“

Šutnjom dam naznaku da me zanima što ga je dovelo ovdje.

„Žene.“

Prasnemo u smijeh. Smijemo se od srca, ja i on.

Djevojka se ne smije.

I dalje šuti, moleći se svojoj božici jezive tišine.

Božica je usliša i ponovno zavlada, žezlom sačinjenim od jeze i odvratne jednoličnosti.

„Što je tebe natjerala da se ideš vozit u ove sitne sate?“

„Nesanica“ odgovorim bez sekunde okljevanja.

„Stvarno? Nisam znao da nekoga toliko muči nesanica da odlazi se vozit po ovom prokletom pljusku“

„A čuj, ako te stvarno zanima...“ Nastojim se opravdat.

„Bez brige, sve ok. Ako ne želiš priznat, ne trebaš. Znajući šta se sve događa naokolo ovih dana, ne smiješ nikome vjerovati. Tko zna šta je onaj monstrum napravio onoj jadnoj curi.“

„Nadam se da će se sve dobro završit u tom slučaju“ nastojim ostati pozitivan u svezi slučaja koji će vjerojatno završit s tragičnim ishodom.

„Šteta tako mladog života. Makar iskreno, nadam se da neće otkriti što se dogodilo s njom. Misterij i pokušaj njegovog objašnjavanja tjera vas u propast. Tendencija da se znanstveno objasni sve što nam nije razumljivo komada maštu na tisuće komadiće.“ reče autostoper.

Pažljivo ga promatram u retrovizoru. Poput djevojke, i on se izgubi u mislima.

„Njezin nestanak poklanja paletu bezbrojnih mogućnosti, otvarajući prozor osjećaja, dopuštajući da strah od

nepoznatog ponovno uđe u naše živote i isplete nešto novo, nešto mistično.“ Nastavi on sa svojom filozofijom. „Jeli tako ljepotice“, upita djevojku.

Prestrašena, djevojke se okrene prema meni.

„Hoćeš li me odvesti kući?“

„Budi bez brige, vodim te kući“ pokušam je umiriti.

„Nego gdje sam stao?“ reče autostoper u nadi da nastavi svoju filozofiju imaginacije i straha.

„Molim te, odvedi me kući“ prekine ga djevojka

„Pa odvest će te. Smiri se. Za koju minutu smo u gradu.“ Pokušam je umirti.

Jadnica počne jecati.

„Ne, ne, ne. Ne živim u gradu.“

„Gdje onda živiš?“ Upitam je zbumjen.

„Ondje.“ Ukaže prema zavoju kojem se opasno približavamo. Prema zavoju kojeg od provalije djeli slaba ograda.

Okrenem se prema djevojci.

Njeno istrunulo lice gleda ravno u moje prestrašene oči.

Skoči na mene.

Zvuk pištolja se pridruži notturnu, tom noćnom životu zvukova.

Svijet stane, zamrznut.

Pored mene, izobličena djevojka skače na mene. Iza mene, misteriozni autostoper drži pištolj u ruci, uperen u djevojku. Metak se približava njenoj glavi.

Svijet se odmrzne.

Krici i zvuk kočenja ispune noć.

Sjedim u automobilu.

Sam. Potpuno sam. Prestrašen. Dišem otežano.

„Ovo je bila loša ideja za priču“ ponavljam samom sebi. „Pokrao si samog sebe. Pokušavaš od neuspjeha napraviti uspjeh.“

Glavu prislonim na volan.

Plaćem.

Pogledam prema pretincu.

Mrzim se zbog onog što mislim uraditi.

„Još jedan Elizij me neće ubit, pomoći će mi.“

Otvorim pretinac i izvučem malenu kutijicu. Iz nje, izvadim tabletu. Bijelu običnu tabletu.

„Ako je i progutam i nastavim pisati o ovoj prokletoj večeri mogu se slobodno pripremit za suočavanje s kritikama kako ova priča nije žanrovska.“

Okljevam.

Naslonim se na sjedalo.

Osjećaji prolaze kroz mene, stvarajući nove svijetove.

Mobitel zazvoni. Javim se.

„Ej ljepotice, evo upravo sam na putu kući. Znaš da moram opreznije voziti zbog ovog pljuska.“

Slušam njezino nepovjerenje.

„Bez brige, nisam na Elizijumu. Znaš da sam prestao. Ne trebaju mi nikakvi opijati za inspiraciju dok imam tebe, svoju najdražu muzu.“

Pokušam je očarati. Ne uspijeva.

„Ljubavi...Ljubavi?“

Poklopila je.

Pogledam u mobitel, u tu kratku minutažu našeg razgovora.

Ponovno prislonim mobitel na uho kao da se ništa nije dogodilo, kao da je ona još uvijek samnom.

„Imaš pravo, glup sam. Žao mi je što sam rob svoje ambicije koja me vozi u krug ovom cestom užasa, žao mi je što mi jedino Elizij nudi nadu da pronađem savršenstvo. Nadam se da je ovo posljednji put da nam ovo činim. Nadam se da ti se uskoro vraćam. I ljubavi, još jedna stvar. Volim te.“

Maknem mobitel s uha. U daljini primjetim djevojku u bijeloj haljini.

„Možda i zakasnim koju minutu.“

Korina Hunjak: “Aranim”
<http://tenskies.deviantart.com/>

ČUDOVIŠTA U MOM KOMPJUTERU

Dajana Šalinović

I.

Začuo se prodorni vrisak. Divovski krak iz Jules Verneove najgore noćne more izronio je iz prozora i omotao se oko noge žgoljavog mladića s aparatićem za zube i 0,4 promila alkohola u krvi. Njegovi prijatelji pobjegli su brzinom preplašenog čopora oposuma pokazujući još jednom kako hrabri i glupi žive kraće od kukavica i tek nešto manje budalastih. Pipci stvora bili su ljugavi i mišićavi, na što je mladić reagirao trzanjem očnih kapka i preostalim udovima. Tri minute kasnije, zgrada je odjeknula podrigivanjem. Starija žena sa dva i pol para očiju i viklerima izašla je na balkon uz nemirena bukom u doba kada ona gleda sapunicu „Monstruozne strasti“ (Juan je upravo svojom trećom rukom uhvatio pištolj i prijetio Pablou koji je počeo hiperventilirati kroz škrge).

„Jeben ti juhu od susovih kostiju, daj se boh te, kjanim ti majku..!“

S obzirom da su se nalazili u Jezivoj ulici broj 13, ovakvo nešto nije bilo neuobičajeno.

Ulica je već stoljećima bila dom različitim bićima koja su svojim karakteristikama poprilično odudarala od standarda. Svi su se držali podalje od tog dijela grada, osim maloljetnika kontroliranih divljim hormonima ili stranaca. Gradonačelnik Mirko je bio mješanac, tj. *Nepotpuni*, visok, ljuskaste zelene kože i iznad prosječne inteligencije, zalagao se za prava bića poput njegove majke Keras, te je donio zakone kojima su svi stanovnici grada postali ravnopravni. Nitko se od građana nije usudio pitati kako li su se njegovi roditelji uopće spetljali, navodno to nije bila priča za one slabog želuca. Jedini problem u životu gospodina Mirka bio je taj što ga je neki čovjek Ikea ili kako već (zna da ga prezime podsjeća na salon namještaja) stalno pokušavao kontaktirati, u tolikoj mjeri da se osjećao kao da ima stalkera.

Jedna trošna zgrada s fasadom boje školske ploče u toj ulici bila je ipak po nečemu posebnija i neobičnija. Naime, u njoj je već nekoliko godina živjelo najčudnije biće u ulici.

Deset prstiju brzo je udaralo po tipkovnici, da bi već idućeg trenutka ruka posegnula za laserskim mišem. Logirao se na stranicu kao poslanik_svjetlosti_q, lozinka: mamajezikon. *Klik klik klik klik*. Karta izmišljene zemlje rasprostrala se ekranom ukazujući na zasjenjena neotkrivena područja. Par zelenih šarenica koncentrirano je promatralo pikseliziranu površinu. *Klik klik klik*. Dvoglava sjekira sada je bila aktivni dio opreme, njegov trol bio je spreman za iduću misiju. Krv slabijih štrcalja je na sve strane, a mane je bilo sve manje. Veselo je odahnuo kada je ugledao bočicu napitka skrivenu iza grma. Pola sata kasnije, porazio je ledeno čudovište i zaradio *level up*. Ogladnivši, otisao je do hladnjaka i počeo vaditi sastojke za svoj *uber* sendvič. Izvadio je parizer kojeg je tog jutra kupio u Brodokomeru i platio svojim živcima dok je čekao da prespora blagajnica pronađe bar-kodove na proizvodima (naučio je da je to očito puno teže nego što se na prvi pogled čini). Zatim je uslijedila majoneza, kuhanja jaja iz sumnjive plastične posude, te krastavci potencijalno zaraženi *Escherichiom coli*. Obrok dostojan ratnika. No pitanje je bilo da li je ratnikov želudac dorastao takvom neprijatelju. Stavio je tanjur sa sendvičem pored tipkovnice koja je već među tipkama imala mrvice hrane (tajna zaliha u slučaju apokalipse) te nastavio igrati. Suza mu je zasjala u oku kada je shvatio koliko je novi paladinov oklop savršen, sada je bio siguran da će ponosno igrati do jutra. No ipak nije sve bilo tako savršeno jer je zapeo na misiji koju nije mogao preći, koliko god se trudio. Odjednom, začuo je zvono na vratima, te se bezvoljno ustao i proškiljio kroz špijunku. Ugledao je biće crvenih očiju sa četiri zjenice i oštrim očnjacima koje mu se prijeteći nasmiješilo.

2.

Proljetna noć izdahnula je obilje opojnih teških mirisa diljem grada. Ranko je šetao ulicom sa staklenkom u ruci, tražeći esenciju čudo-kukaca za svoju kolekciju. S obzirom na to da su kasni sati vladali gradom, tišinu je narušavalo tapkanje njegovih kopita popločanim puteljkom. Iznenada je zid prošarala silueta ogromnog dlakavog bića. Ranko je zadržao dah dok su mu oba srca poskočila u grudima. Točno na vrijeme da bi shvatio da sjena pripada njemu. Nasmiješio se, gusti brkovi poškakljali su mu usne. Požalio je što nije ponio kišobran

sa sobom, ovako će mu trebati tri sata da posuši svoje gusto krvno. Osjećao je miris lavande i krvi u zraku, sjenka se ponovno pojavila, ovoga puta nije bila njegova. Staklenka mu je ispala iz ruke. Lom je odjeknuo ulicom. Oštrica je sijevnula i zaplesala. Odraz ubojice na krhotinama stakla. Tišina.

3.

Biće crvenih očiju još jednom je pozvonilo i zarežalo.

„Marine otvori, znam da si unutra.“

Marin je uzdahnuo i otvorio vrata s osmjehom na usnama i zagrljio biće ispred sebe.

„Taras! Ja ne vjerujem! Kad si se vratio u grad? Nisam te vidio 100 godina!“

Taras se odmaknuo i zbunjeno ga pogledao sa svojih ukupno osam zjenica.

„WTF? Pa ja imam samo devedeset i dvije. Nemoj mi reći da opet piješ one alkoholne mješavine iz Kermasova bara?“

„To se tako kaže Tarase. Nemoj stajati ovdje na vratima, uđi, vidim da imaš putnu torbu, šta još nisi bio do svog stana?“

„Nisam, htio sam te prvo pozdraviti, kad mi je već uz put. A i preko telefona sam se posvađao sa Luriel.“ odgovorio je Taras s osmjehom na licu nakon čega mu je pogled odlutao na Marinov kompjuter. „Igraš Lost Utopia?! Mogu probati??“

„Aha. Malo sam zapeo na jednom zadatku. Neki kreten minion_of_the_shadows me svaki put sjube. Sva sreća da se lust_of_gods nedavno pridružila mome timu, savršeni je borac.“

Taras je veselo zapalucao jezikom i nadljudskom brzinom se stvorio ispred kompjutera sa mišom u ruci.

„Naravno. No prvo ti moram reći lošu vijest.“

4.

Sunce ga je probadalo, tanka sluzava ovojnica na njegovim očima trenutno nije bila od pomoći. Popio je gutljaj shake-a od vanilije i kliknuo enter na tipkovnici. Mail je bio poslan političkoj stranci, povratka više nije bilo. Pod stana bio je prekriven novinskim izrescima i gejmerskim časopisima. Novi prozor se otvorio na laptopu. Logirao se u igru Lost Utopia pod imenom minion_of_the_shadows, lozinka: jacivladaju. Ustao je iz naslonjača i spustio rolete. Smetalo mu je sunce, no uostalom, i bolje da ih ne vidi, tako slabe, podređene, razotkrivene. Inače bi ponovo mogao doći u napast...

5.

Marin je zabrinuto odmahivao glavom.

„Ne mogu vjerovati. Ubojstva u Zastršujućoj ulici? Nikada Karlovac nisam gledao kao tako opasan grad.“

„Mhm. Ali to nije sve. U pritvor su doveli ljude kao glavne osumnjičene. Prilično rasistički ako se mene pita. No ubojstva se i dalje nastavljaju, samo po drugim gradovima. Ovo ti govorim iz razloga što kruže glasine da je i ovdje zabilježeno nekoliko nestanaka.“

„Zaboga! U opasnosti sam, hvala ti što si me upozorio, neću nigdje noću izlaziti.“

Taras je nesretno uzdahnuo.

„Nisam na to mislio. Kažem da bi se trebao pripremiti da ćeš ti biti glavni osumnjičenik ukoliko se ovakvo što nastavi.“

Marinu je skoro zapeo zalogaj sendviča u grlu.

„Zašto ja? Ne shvaćam. Ja sam u opasnosti kao i svaki drugi stanovnik Jezive ulice.“

„Zato što si jedino ljudsko biće u ulici. pomislio je Taras, no odlučio je da te misli neće podijeliti s Marinom.

Shvaćao je da je on zbog toga što devedeset i pet posto vremena provodi igrajući fantasy igrice zadobio kruz identiteta i stvorio oko sebe sasvim drugačiji svijet koji je zanimljiviji od stvarnoga, pa je odlučio da tako i

ostane.

6.

Marinu nikada mu ništa nije išlo u životu, njegovo znanje o stripovima i gejmerske vještine bilo su ono što ga je kao geek-a razlikovalo od porodice *nerd*-ova, a ne daj Bože da postane *dork*. A sada više nije bio siguran tko je. Izašavši iz zgrade, sreo je susjeda Vinka koji je izgledao kao križanac Tinky Vinkija i Vucota. Unatoč takvoj grotesci od izgleda, bio je drag i umiljat, nije grizao, te je rado prepričavao Marinu vijesti koje bi pročitao iz jutarnjih novina. No ovoga puta, Vinko je samo spustio pogled praveći se da čita Jezivi List, potpuno (ne baš suptilno jer su mu oči zurile u jednu točku na papiru) ga ignorirajući. Kada je konačno došao do *No Lifer Realm*-a, glavnog geekovskog okupljača u gradu, već je bio podosta živčan. Nije ni sam znao što mu više smeta, to što ga poznanici ignoriraju ili čudni pogledi upućeni od strane nepoznatih osoba. Pozdravio je vlasnika i sjeo za prvi sloboden komp. Nesvesno je otvorio novi prozor na internetu i u tražilicu upisao prodaja stanova. Zastao je zatečen svojim postupkom, iako je u zadnje vrijeme sve češće razmišljao o selidbi. Pored njega je sjela djevojka kratke plave kose s crnim pramenovima i tamnim sunčanim naočalama. Privlačnost kojom je zračila na neko vrijeme je razbila ideju o selidbi i potrazi novog stana, što udaljenijem od Jezive ulice. Dok je tako buljio u nju, slučajno je ugledao da se prijavljuje u Lost Utopia igru. Korisničko ime: *lust_of_the_gods*.

„To si ti! Ti si *lust of the gods!*“ zavikao je ustavši sa stolice zbog čega se mnoštvo lica zatečeno okrenulo prema njemu.

Djevojka ga je zgroženo pogledala i zarežala.

„Koji kurac buljiš u moj ekran? Bolje za tebe da nisi video moj *password* kretenu!“

Marin je sjeo natrag, početni entuzijazam zamijenio je sram.

„Oprosti.“ rekao je ispod glasa. „Nisam namjerno, slučajno sam video jer i ja igram tu igru.“

Djevojka je otpuhnula i okrenula se prema njemu kako bi ga odmjerila.

„A da? Ajd, pjevaj, koji ti je username, rank i level?“

„Ja sam, ovaj... poslanik_svjetlosti_q, rank mi je...“

„Šta???“ povikala je mješavinom fascinacije i nevjericu, sada su se pogledi ljudi u prostoriji usmjerili prema njoj. „Lažeš! Kako se usuđuješ spominjati njegovo ime uzalud!“

„Ali jesam...“ promrmljao je zbumjeno.

Djevojka ga nije više slušala već je nastavila govoriti, pretvarajući gnjev u *fangirl* obožavanje.

„Poslanik_svjetlosti_q je najsavršeniji borac, dovoljno sam dobra da imam čast biti u njegovom timu. Ja znam da ti nisi on, jer da bi bio tako dobar morao bi svo vrijeme posvetiti toj igri a ne gubiti vrijeme na ovakvim mjestima. Također sam sigurna da je on IRL visok, mišićav, duge plave kose i modrih očiju!“ povikala je u zanosu dramatično gestikulirajući.

„Kako može pobogu netko tko svo vrijeme provodi pred kompom izgledati tako?“

„A-ha! Znači priznaješ da to nisi ti?!“

„Ne. Ja sam poslanik_svjetlosti_q.“

„Dobro. Dokaži.“

„Kako?“

„A šta misliš? Izvadi sjekiru i pokolji ljude u ovoj prostoriji. Mislim stvarno. Pa logiraj se!“

Otvorio je Lost Utopia i upisao svoj username. Zatim se sjetio da mu je lozinka *mamajezakon* zbog čega je osjetio žarenje u obrazima. Nespretno i brzo je utipkao znakove kako ona to ne bi vidjela. Crvena slova su se pojavila. *Wrong password*.

Djevojka mu se počela smijati.

„Ne čekaj, znam šifru, ovo je bio običan *tipfeler*. I mogu li dobiti sekundu da na miru upišem šifru?“

„Ha, loool, ajde..“

Marin je utipkao *mamajezakon* i pritisnuo enter, nakon čega se novi izbornik pojavio. *Welcome poslanik_svjetlosti_q, you have 2 new requests.*

„Omg! Pa ti si stvarno on! Igraj! Želim te gledati kako igraš!“ rekla je općinjeno.

7.

Tamna tekućina prolila se iz boce i nastavila teći stolom, no nitko nije obraćao pozornost. Dugi nokti ostavljali su grimiz na blijedo koži.

„Ah, Tarase, bolje ti je da me više ne nerviraš. Inače ćeš drugi put naći prazan stan.“

„Mhmm... Luriel... Ma siguran sam da ti možeš pronaći bolju kaznu u kojoj ćeš i sama uživati... Hej, što to..? Au!!!“

Televizija je i dalje radila, no nitko ju nije gledao. Upravo su počele vijesti, čovjek u premalom odijelu i očajničkom potrebotom za pomoći logopeda, najavljuvao je snimku predizbornih govora vodećih političkih stranki. Ekran je sada prikazivao mladu osobu modre kože i srebrnih očiju kako se obraća glasačima. Bio je to Denwarryn, predsjednik SPD-a (stranka ponosnih i drugačijih).

„Dragi moji! Došlo je vrijeme promjene! Prvo smo bili potlačeni, zatim ravnopravni, no sada je trenutak da konačno zauzmemos mjesto koje nam s pravom pripada i postanemo nadmoćni u ovome društvu! Izaberite nas za nove čistokrvne vođe i obećajmo vam budućnost o kojoj ste mogli samo sanjati! Pogledajte kako noć guta našu braću i sestre! Ljudi su nas se oduvijek bojali, a sada nas žele i uništiti, vrijeme je da tome stanemo na kraj!“

8.

Račvasti jezik mu je zadovoljno zapalucao kada je otvorio kovertu sa SPD-ovim biljegom. Novčanice su zašuškale kada ih je stavio na stol pored laptopa. Zapucketao je prstima, te kliknuo *log out* gumb. U kupaonici su ga čekale tablete, u narančastoj bočici, one duguljaste bijele, koje bi jedva progutao. Znao je da ako ih večeras popije neće moći obaviti ono za što je plaćen. Ono što je već nekoliko puta učinio i prije nego li je novac bio ponuđen. Samo što ih više ne smije ubijati. Zajednički cilj trenutno je bio najbitniji.

Probudilo ga je lupanje po vratima. Ustao je zabrinuto, sjetivši se Tarasovog upozorenja. Otvorio je vrata i pred sobom ugledao dva policajca s nalogom za uhićenje.

„Gospodin Marin Lurić? Imamo nalog za...“

„Sve znam, očekivao sam vas.“ rekao je mirno. „Dajte mi samo samo deset minuta da se presvučem i uzmem par stvari.“

Policajci su pričekali dvije minute u zbutjeno ga odmjerili.

„Gospodine, ne možete nositi laptop sa sobom.“

Marin je tek tada shvatio ozbiljnost situacije.

9.

Mislima je odlutao na prethodnu večer. *Lust_of_gods*, tj. Tressa - kako se zapravo zvala- je bila kod njega i igrali su svo vrijeme igru. I na kraju ga je ona poljubila. Činilo mu se predobro da bi bilo istinito. Satima je razmišljao da li je to bio san. Znači li to da mu je ona cura? Također ga je nešto drugo zabrinjavalo. Tressa nije nikada skidala sunčane naočale, a sjetio se Tarasove sumnje da je počinitelj možda osoba koja zbog nekog

razloga ne može po danu na sunce. I na kraju je ta večer završila odlaskom do policijske stanice. Sva sreća da je imao dobar alibi.

„Halo? Ima li koga doma? Danas svako malo odlutaš. Erm... okej. Da vidimo da li sam sve shvatila. Ideš tražiti ubojicu i istovremeno ćeš biti u *cosplay* izdanju?“ rekla je Tressa promatrujući Marina odjevenog u oklop s crvenim plăstem koji je zapravo bio hrpa kartona oblijepljena *duct tape*-om.

„*Cosplay?* *Cosplay*?! Ovo je više od toga! Ovo je jedini način na koji mogu biti nepobjediv! Zgazit ću tog stvora bez obzira koliki mu je *health bar*! Galoni krvi će teći ulicama!“

„Ne, ovo je način na koji možeš pobrati batine! Zato idem s tobom, netko će trebati objasniti ljudima što je *cosplay* i da nemaš namjeru opljačkati banku.“

„Ubit ću te! Ja ne mogu vjerovati da ovo radimo u dva ujutro! I zar je taj plastični mač zaista neophodan?“

„Ali ovo činimo u ime pravde... Čekaj, jesli li čula ovo?“

„Koje?“

„Evo ga opet! Ovo čudno šuškanje!“

„Okej, nemoj samo glumiti srnu i osluškivati, idemo provjeriti o čemu se radi.“ rekla je Tressa i povukla Marina za sobom.

Ulica je bila zavojita, poput betonske zmije se omatala oko zgrada, čudni zvukovi su odzvanjali njome. Skrenuvši iza ugla, naišli su na zakukljenu priliku kako drži ruke preko usta od osobe koju je prepoznao kao susjedu Mandu.

„Pusti je!“ povikao je Marin.

„Ja. Ne mogu. Vjerovati. Kolike su bile šanse da ćemo naići na počinitelja?“ prišaptala je Tressa.

Tamna prilika je pustila Mandu, koja je prestrašeno otrčala dalje, te progovorila.

„Izvrsno. Vi ćete biti idući, puno bolji primjerak.“

„Dovraga, došli smo ovdje samo u izvidnicu, a ne da se borimo. Nemamo nikakve šanse.“ zarežala je Tressa.

Odjednom, lagana refleksija svjetlosti s poda privukla je Marinovu pažnju. Oprezno se sagnuo i dignuo karticu s tla. Bila je to Lost Utopia promo kartica, na njoj je pisalo *minion_of_the_shadows*.

„Konačno se susrećemo, *minion_of_the_shadows*. Ja sam poslanik_svjetlosti_q, došlo je vrijeme posljedne borbe.“

„Marine, dosta je bilo, što izvodiš? Bjež“mo odavde!“ prosiktala je Tressa, zakoračivši unazad.

„Ja nikada ne bježim!“ povikao je Marini i zatrčao se sa svojih više od sto kilograma težine prema neprijatelju.

Tressa je ugledala kako *minion_of_the_shadows* vadi bodež, te zavrištala prekrivši oči. Prizor koji je ugledala nekoliko sekundi kasnije na svu sreću nije bio onaj koji je sa strahom očekivala. Marin se očito spotaknuo dok je tromo trčao, te je pao na protivnika, sada zarobljenog na podu.

„Jesi dobro?“ upitala je Tressa zabrinuto gledajući u Marina koji je nepomično ležao na tlu.

„Jesam, ali će mi netko morati pomoći da ustanem. I mislim da se *minion_of_the_shadows* onesvijestio.“ odgovorio je, dok se zvuk policijskih sirena približavao.

10.

„Moj dečko je najbolji!“ pjevušila je Tressa dok se miris kave širio stonom.

Pogledala ga je zaljubljeno, ovaj put bez ikakvih sunčanih naočala, zatreskanost je blistala u njenim crvenim očima ukrašenim sa ukupno četiri zjenice. Marin ih je obožavao, no nikako se nije mogao sjetiti od kuda su mu tako poznate.

„Na svim smo vijestima. Izgleda da je minion_of_the_shadows radio za SPD, očito su htjeli prikazati ljudе kao negativce kako bi svi glasali za njihovу stranku. Poprilično mi je lagnulo što su skoro svi nestali na kraju bili samo oteti. Hvala bogovima što je moј prijatelj spašen.“ rekao je Marin uhvativši Tressu za ruku.

„Ma znala sam da će moј brat biti oke.“ rekla je i poljubila Marina koji ju je baš htio upitati kako to da mu nije rekla da joj je brat nestao.

Vrata su se iznenada otvorila i Taras je ušao u prostoriju. Marin se vedro okrenuo prema njemu nakon čega mu se osmjeh doslovce smrznuo. Shvatio je odakle su mu oči njegove djevojke poznate. Iste takve imao je i njegov prijatelj.

„Onn tti je bbrat??“ promucao je zapanjeno.

„Pa naravno, što me se ne sjećaš? Upoznao si nas oboje još kad si imao sedam godina.“

„Čekaj malo, ali Taras je tada imao sedamdeset i četiri godine. Koliko godina onda ti imaš??“

„Pa isto kao i on sada, blizanci smo, zato i imamo slična imena.“ rekla je nasmijavši se.

No Tarasu ova situacija nije bila smiješna koliko i njegovoј sestri, pogledao je u Marina koji je problijedio poput stiropora, oči su mu sada bile krvavo crvene i ljutite.

„Zar ja OVAKO moram saznati da hodaš sa mojoј SESTROM!!“ povikao je Taras zbog čega je Marin ponovno počeo razmišljati o premještaju iz Jezive ulice, tek se sada počeo osjećati nekako... drugaćijim od ostalih stanovnika.

Korina Hunjak: "Lady in purple"
<http://tenskies.deviantart.com/>

NIGHT VALE

Igor Rendić

Htjeli biste promjenu? Svakodnevni vam je život dosadan i učmao? Pitate se je li svugdje tako ili negdje postoji mjesto u kojem je možda zabavnije ili ako ne zabavnije a onda barem - bizarnije?

U tom slučaju, posjetite Night Vale, prijateljski nastrojen gradić usred užarene pustinje u kojem su dani vreli, mjesecina predivna a tajanstvena svjetla nadljeću grad dok se stanovnici prave da spavaju.

Čega sve ima u Night Vale? Bacite oko na sliku tu negdje oko članka. Zanimljiva slika, nije li? Mislim, stavljena je da vam privuče pažnju. Čini vam se da su možda neki elementi samo tek tako nabacani da bi slika bizarnije izgledala? Varate se. Sve što vidite je dio svakodnevna života u Night Vale i o svemu možete čuti ako redovito služate lokalni radio, čiji će vas spiker mirnim glasom obavijestiti o svemu što se događa, od otvaranja novog parka za pse u koji je i vlasnicima pasa i psima službeno zabranjeno ući (a i njime se kreću čudne zakrabuljene spodobe koje ne vole uljeze), preko otkrića da su svi satovi u gradu lažni, da čopori divljih pasa napadaju građane, da su ispod gradske kuglane otkriveni tragovi čitave podzemne civilizacije, da staricu koja živi na rubu grada posjećuju anđeli, gradu se približava svjetleći oblak pa sve do obavijesti o djelovanju šerifove tajne policije koja nema nikakva posla s vama, samo molim ostanite tamo gdje jeste. Sve je to, shvatiti ćete kako brzo, sasvim uobičajena stvar. Mislim, da nije, ne bi spiker tako staloženo, novinarski to prenosio?

A sad iz perspektive stvarnog i puno manje zanimljivog svijeta. Welcome to Night Vale je podcast u obliku radio emisija iz istoimenog gradića u kojem su sve teorije zavjere istinite; ponešto distopijsko mjesto u kojem su svi sasvim zadovoljni što im je život takav kakav jest a za naše se pojmove bizarre i strašne stvari događaju na svakodnevnoj bazi Nove epizode izlaze svaka dva tjedna i mogu se potpuno besplatno skinuti s podcastova homepagea, pretplatom na RSS feed te nizom drugih servisa, uključujući i iTunes. WtNV je pomalo Lynchevski i pomalo Lovecraftovski a nadrealistični ton podcasta stalno klizi između luckastog humora i propisne jeze, ovisno o tome koju vijest čita spiker (koji većinu

vremena održava profesionalan, smiren, ležeran ton). Svaka epizoda sadržava i 'vremensku prognozu' koja ustvari služi kao glazbena stanka u kojoj se može čuti skladba raznih indie izvođača.

Welcome to Night Vale su za izdavača Commonplace Books osmisili Joseph Fink i Jeffrey Cranor a proizašao je iz Frinkove fascinacije teorijama zavjere i jugozapadnim pustinjama SAD-a.

Glas (i ime) spikeru daje glumac Cecil Baldwin (nije doduše u ikakvoj rodnoj vezi s braćom Baldwin). „Vremenska prognoza“ koncipirana je kao spotlight za indie izvođače a čitav se podcast može podržati uplatom preko PayPal-a na stranici <http://commonplacebooks.com/welcome-to-night-vale/>

IZA SEDAM MORA I SEDAM GORA - PRIČA O PRINCU I NJEGOVOM VELIKOM LJUBIČASTOM KONJU

Valentina Mišković

Iza sedam mora i sedam gora, u dalekom kraljevstvu bogatom cvijećem i visokim i vitkim stablima, u betonskom kompleksu živjela je jedna mlada djeva. Bujna kosa krasila je njenu glavu dok su joj svijetlu put lica krasile rujne usne poput slatkog jesenjeg vina te dva velika plava oka, urešena dugim trepavicama. Kad bi zatreptala, poput fatalnih žena iz crno bijelih filmova, dobila bi sve što poželi. Ali nije bila umišljena niti je zlorabila svoje oči. Bila je često usamljena u svojem betonskom okružju a čak i kada je šetala svojim kraljevstvom - vrtom ili obližnjom šumom, nikada nije bila potpuno sretna...

“U kurac!”, bjesno je uzviknula i stala skakutati na jednoj nozi, držeći stopalo druge u rukama. Bolne jauke popratile su suze u očima, što od bijesa a što od nagle боли. “Debilni ormar, naložit će te jednog dana, majku ti tvoju...”, psovala je tako dok je vraćala nogu na pod.

“Gdje su mi marte?”, mumljala je sebi u bradu dok je šepajući tragala po sobi za svojim cipelama.

Ubrzo je izašla iz stana. Uputila je namrgođen pogled svemu oko sebe, ponajprije tmurnu nebu. Nekoliko kapljica se zatamnjelo na suhom betonskom prilazu ispod njenih robusnih čizama. Ubrzo su nestale pod vrelinom površine. Dan je bio naprsto užasan. I ona se osjećala tako nekako bezveze i tmurno. Hodala je malo ubrzanim tempom jer je bila živčana. Jer eto baš se jučer odlučio javiti jedan...

Jedan od onih, s kojima nikad ne znaš na čemu si. Ili znaš ali ne vjeruješ. Ili ona nije znala što da više misli. I tako je sada stajala na autobusnoj stanici. Dugo je čekala na stanici. Autobusa nije bilo i posvuda oko nje sivilo tog dosadno sparnog dana. Nekako joj se sve to učinilo neprirodnim, grč u želuci natjerao ju je da izvuče slušalice iz ušiju. Preko nerazbirivih šumova koji su dopirali iz slušalice začula je brundanje autobusa niže niz cestu. Zakolutala je očima i vratila izvor buke u uši. Ulazeći u vozilo nekoliko trenutaka kasnije nasmješila se vozaču i trepnula očima.

Spoj.

Mrzila je tu riječ. Opsovala je nečujno približavajući se prilici koja je stajala njoj okrenuta leđima. Ali čim je razabrala crte ramena i svega ostalog, njen srce ludački je opalilo nekoliko udara te se smirilo na relativno pristojan tempo. Progutala je slinu i nakašljala se kada se dovoljno približila. Čovjek se okrenuo, a osmjeħ mu se razlio licem...

Mladi kraljević, čekao je djevu na ulici oslanjajući se na svojeg ljubičastog konja - Opel

Corsu (iz 1991.). Majica kratkih rukava koju je bio obukao toga sparnoga lipanjskoga dana otkrivala je poštene ali umjerene mišiće na nadlakticama, lijepeći poglede svih onih djeva koje su prolazile ulicom. Duga tamna kosa kovrčala se na krajevima, a taj dan je bila zavezana u rep. Čekao je. Izašao je iz svojeg vozila jer je bilo prevruće, pa je tako sada promatrao niz ulicu svojim zelenim očima. Zagledao se u daljinu kada je začuo nekoga iza sebe.

“Stigla si!”, nasmješeno je rekao čim se okrenuo licem prema njoj. Osmjeh mu je bivao uzvraćen. “Gdje ćemo? Može piće u Božica Rakije?”, upita veselo i rukom mahne u smjeru istoka. Djevojka je krenula hodati ukorak sa njime, a on je nonšalantno prebacio svoju ruku preko njenih ramena.

“Kako to da si me sada odlučio izvesti na piće?”, upitala je, šarajući pogledom, ne želeći susresti zelene oči. Počekala je nekoliko trenutaka slušajući buku betonske džungle pa je pogledala njegovo zamišljeno lice.

“Ne znam, eto došlo mi je.”, kazao je princ tajnovito pa pospremio ruke u džepove.

Hodajući tako prema istoku, razmišljala je o njemu i njegovim postupcima toliko da ju je glava zabolila, ili je barem tako mislila, jer se baš naprezala da dođe do nekog pametnog zaključka stanja stvari. Kako nije gledala pod noge, nije shvatila da joj se vezica odvezala. Isto tako nije mogla opaziti kako joj se u utor džona zahvatio plastični kraj vezice i kako se opasno sprema onemogućiti joj slijedeći korak. Budući da ju zelenooki princ nije pridržavao, prekasno je shvatila kako se njene noge izvijaju i kako se pločnik opasno brzo približava. Mračna psovka izletjela je sa njenih rumenih usana i njeni dlanovi su zarusali po vrelom betonu.

“Jeboteee...”, pomalo nasmijano poviše princ i mahnito krene u ispomoć djevi koja je pokušavala odljepiti krvave podlaktice od tla prašnjave ceste.

“Dobro sam. Popizdit ću. Ovo je tako loše da to nije moguće...” mrmljala je. U očima joj je sijevao bijes. Bila je tako ljuta na sebe i na proklete vezice.

“Evo tu je ljekarna, idem po neke flastere ili nešto. Nemoj pobjeć!”, užurbano je dobacio princ već odmičući niz ulicu. Ali još nikada nije primio tako sarkastičan pogled kakav mu je sada priuštala. Trnci su mu protresli kralješke dok je koračao prema vratima iznad kojih je svjetlio zeleni križić.

Stojeći na blagajni nije obraćao pozornost na ono što se upravo događalo vani sve dok prodorni vriskovi nisu probili zidove. Netom kupljeni flasteri ispali su mu iz ruke dok je kroz staklena vrata gledao kako se veliko krilato smeđe čudovište spušta na ulicu. Svi su vrištali. Babe su padale u nesvjest. Mrkve i brokule su se rasule iz plastičnih vrećica. Ljuskavi zmaj spustio se na ulicu i približavao se mladoj djevi koja je sjedila na pločniku krvavih ruku. Umalo ga strefi srce. Tako mladoga...

Ne! Adrenalin je uzavreo u njegovim žilama i hitrim je pokretima istrčao na ulicu. Ali vriskovi

su mu lijepo govorili da je bilo prekasno. Skakao je i vikao za djevojkom koja je sada visila iz gadnih kandži zmaja. Neuspješno je pokušavao učiniti bilo što ne bi li spasio djevu ali lepet snažnih krila uzdignuo je zmaja visoko iznad najviših zgrada u gradu.

Neviđena tuga spustila se na kraljevstvo otkada je zlokobni zmaj oteo mladu djevu. Otada kraljević nije izišao iz svoje sobe, pokušavajući smisliti način da je spasi. Bilo je prošlo već podosta sati i ideja mu je sinula u cik zore. Hrabar i odlučan okrenuo je ključ u paljenju svoje ljubičaste Opel Corse (iz 1991.), i odvezao se prema spilji gdje je zmaj obitavao. Nije bilo teško pronaći spilju, budući da je u betonskoj džungli ostalo malo mjesta za prirodu – a to je bilo samo na jednom mjestu – na izvoru rijeke.

U svoj ultra moderni radio ubacio je omiljen cd sa domoljubnim pjesmama koje su se stale vijoriti za njim dok je ubrzavao širokom autocestom. Stihovi su mu ulijevali hrabrost i samopouzdanje. Njegova ideja bila je savršena. Nije shvaćao zašto se nikada nitko prije nije sjetio toga.

Ponešto znanja biologije i njegovo tajno oružje konstituiralo je njegov mudar plan. Dobro, ne baš mudar, ali najbolje što je sada mogao smisliti. Zaustavio se u podnožju planine i ugasio svojega ljubičastog konja. Izašao je i potapšao ga po retrovizoru. Sa zadnjeg sjedala dograbio je torbu čudna oblika i krenuo uzbrdo prema tamnim otvorima iz kojih je sukljao dim. Sada je bio definitivno siguran da zmaj riga vatru. Spomenuo je nečiju majku pa nastavio dalje. Žubor rijeke pratio ga je u stopu.

Krhki povici upomoć vodili su ga prema djevi. Sljedio je pozive i naišao na pravu pećinu. Kad je ugledao djevu, bila je sva zavezana u lancima, a ona, spazivši ga, rasplakala se od sreće i hitro ga upozorila da je zmaj u susjednom odjeljku i da jede neku živinu. Tj, sad već mrtvinu. Princ je pohrlio prema njoj te kleknuo kraj njenih lancima okovanih stopala.

“Nađi više taj jebeni lokot. Tu je negdje, kod koljena...”, šaptala je živčano. Kad ju je zelenooki pogledao mogao je dobro razaznati ljutnju na njenom licu. Mislio je, ako je oslobodi sama će krenut ubit zmaja, pa makar Zubima i noktima. Ova je bila posebna... Tok misli natjerao ga je da se nasmješi, što je djeva primjetila, “Šta se smiješ, majku ti, oslobodi me više!”

Zastao je i obujmio njeno lice rukama, mičući usput zapletenu kosu pomješanu zgrušanom krvlju. “Moraš mirovati, opasno je i ovi lanci su zapetljani.” Približio se njenom licu i prislonio nježan poljubac na njene ljute usne. “Ako te otpetljam, moraš ostati tu i pustiti me da sredim zmaja. Inače je gotovo.”, kazao je ozbiljno i ustao se. U ruci je držao otvoreni lokot, a na usnama mu je igrao osmjeh.

Fala bogu više, pomislila je djeva. Razmislila je o njegovoj naredbi pa je sjela na odvaljeni

kamen sa strane. "Kako misliš ubiti zmaja? Ljubljenjem? Ili možda misliš da je danas zaboravio popiti antisklerin pa je smetnuo mene s uma?", podignutih obrva je mljela. Prekrižila je noge i namjestila lice u potpuno ljupki izraz. Zatreptala je. Kraljević na tren zaboravi zašto je ovdje.

"A, da. Molim te, obrati pažnju sada. Nikad nećeš pogoditi...", nije čula kako je rečenica završila jer je izšao iz spilje i za tren se vratio noseći u rukama gitaru. Prasnula je u smijeh.

Zvuk žvakanja koji je cijelo vrijeme brujo u pozadini utihnuo. Začuje se glasan uzdah i grebanje teških kandži po kamenu."A struja?", šapnula je sada djeva posve histerično. "Ne treba, ovo je magična gitara. Dobio sam je na dar od nekog narkića jer sam mu posudio upaljač. Nije bitno!", odbrusio je žurno te prebacio naramenicu od gitare preko leđa. Na gitari zasvetli mala crvena žaruljica.

Odrešitim pokretom, ruka je trzalicom prešla preko žica. Zvuk se nevjerojatnom glasnoćom proširio spiljom, odzvanjajući i odbijajući se od svakog stalagmita i stalaktita. Nekoliko šišmiša izletilo je napolje što je brže moglo. Vješti prsti počeli su prebirati žice i sada su svirali neke visoke tonove. Prepoznavala je djeliće harmonije i stala je zabezeknuto gledati u njegove ruke. Ma i cijelog njega. U ovom trenu nije mogla zamisliti ništa što bi moglo nadmašiti ovaj doživljaj. Gledala je s ljubavlju u gitaru i najsmješeno mrdala glavu u ritmu glasne muzike. Spiljom se proširio sasvim novi zvuk. Režanje i izopačeni vriskovi zmaja načas su nadglasali crvenosvjetleću zvjerku iz koje su i dalje dopirali bijesni zvuci. Okrenula je glavu i spazila kako zmaj ulazi u njihov odjeljak spilje, lupajući glavom u zidove spilje. Gledala je kako zmaj snažno udije i sprema se baciti plamen. Pojurila je prema princu i povukla ga za ruku van iz pećine, na tren prekidajući svirku. U trenu kada su se našli vani, iz duplje izleti plamena lopta zraka. Uz vrisak djeva potegne princa još nekoliko koraka dalje. Plamen im je bio za petama. Obližnje raslinje zahvatila je vrela vatra, topeći sve pred sobom kao što se sir topi u tavi. S nevjericom je gledala kako zmaj tetura van i grebe svoju čelu. Shvatila je da mu je iz ušiju i iz očiju liptila krv. Zmaj je ispusti nekoliko krikova i onemoćao pao na tlo. Zemlja se zatresla. Iz nozdrva su mu tinjali plamički.

Gledala je čas u princa i njegove tanke prste na vratu gitare pa čas na glomazno ljuskasto tijelo koje se trzalo u prašini. Princ je svirao zatvorenih očiju. Sve što je mogla pomisliti u tom trenutku bile su njegove oči, koje će biti poput božićnog poklona kada ih otvor i pogleda u nju. Svirka se zaustavila, i princ je napokon otvorio oči. Djevi su leptirići titrali u želucu.

Gledao je sada u nju, nasmješen, ponosan na svoj uspjeh, na svoju dosjetljivost. "Idemo na to piće?", upitao je. Djeva je kimnula glavom pa su se vratili do auta i odvezli se u sutor betonskoga grada.

Cijeli narod okupio se na glavnom trgu, očekujući povratak svoga mladoga vladara i otete djeve. Netko je poviknuo- "Eno ga, ljubičasta Opel Corsa (iz 1991.)!!!". Gomila se razmagnula ne bi li propustila konja, pa je stala klicati "Živio kraljević!" i "Hura, zmaj je mrtav"... Ali konj se nije zaustavio pred ruljom, već je samo nastavio galopirati prema zapadnom kvartu. Napokon se zaustavio pred kućom u predgrađu ispred koje se širio šaren vrt.

Djeva plavih očiju i rumenih usana pogledala je svog zelenookog spasitelja. Obrazi su joj se zacrvenili- "Ovdje živim."

"Da. Mislio sam da idemo kod tebe na piće.", govorio je princ dok je parkiravao svog ljubičastog konja. Izašli su pred betonsku zgradu i djeva ga je povela kroz ulaz. U njenom stanu nije bilo nikoga, a blagi sumrak bacao je bijedo ljubičaste tračke večeri kroz prozore.

"Oprostite mi gospo na izravnosti, ali moje srce više izdržati ne može. Ludost ga je obuzela, strašna kob me snašla. Zato vas molim sada da mi dopustite da vas poljubim.", kazao je princ dok je držao njene ruke u svojima. Djeva se nasmješila i pala mu u naručaj.

Živjeli su sretno do kraja života. Sunce je sjalo i bjeloglavi supovi su izjeli krepanog zmaja. Narod je živio dobro, recesija ih nije zahvatila.

Matea Mirošević: "Djeva, princ i zmaj"

PRIPADNOST

Vladimira Becić

Alyvia je stajala na kamenoj ogradi koja se sama od sebe urušavala u rijeku pod njom. Njezina težina, ma koliko mala bila, nije nimalo pomagala općoj situaciji. Nepomična, poput kipa omotanog u tamnu haljinu, zurila je u vodu pod sobom. Magla se povlačila po samoj površini rijeke zaklanjajući joj pogled na cilj. Svejedno, znala je da je tamo.

U daljini, potmulo se probijajući kroz blijedosive naslage vode u zraku, sat poče otkucavati. Brojala je u sebi svaki otkucaj, iako je znala da će ih biti točno dvanaest. Jeka zadnjeg udarca zaostane negdje u gustome zraku. Djevojka ispruži desnu ruku polako ispred sebe, trudeći se ne izazvati odron kamenja na ogradi. Okrugli srebrni sat na dlanu pokazivao je ponoć i minutu. *Još šest minuta.* Nadala se da nitko neće naići.

Pet. Četiri. Tri. Dva. Jedan. Ponoć i sedam minuta. Alyvia stisne šaku i zakorači u maglu. Put je bio kratak. Dio mosta nije krenuo za njom kao što se bojala. Već bi bilo dovoljno problematično objašnjavati odakle se ona stvorila, u slučaju da je netko vidi kako prelazi Prag. Objasniti odakle je došla hrpa kamenja koja bi se sručila kroz Prolaz za njom bilo bi još teže.

Mrzila je nepraktične Prolaze. Ovo je bio jedan od najnepraktičnijih kroz koji je dosad prolazila. Ipak, vraćao ju je na direktno na kućni prag što ga je činilo iznimno vrijednim u njenom životu Putnika.

Neobičan čovjek, taj Hashem. Njega je trebala potražiti kada je kroz Prolaz istupila na rub njoj nepoznate šume u zoru 13. listopada 1307. godine. Znala je da se nalazi na području današnje Francuske. I to je bilo sve što je znala. Više joj nije ni trebalo.

Nije se zamarala detaljima. Za ženu, poglavito tako mladu kao što je ona bila, u tom Dobu nije ni bilo pametno pokazati previše znanja. Ista je stvar bila s jezikom. Nije se moglo naučiti jezike svih Mjesta na koja si išao, a kamoli svladati lokalna narječja. Bila je to unaprijed izgubljena bitka. Stoga je uvijek izabirala univerzalni jezik: glumila je da je nijema i mentalno zakinuta. Nitko nije smatrao tupu i mutavu šesnaestogodišnjakinju sumnjivom, a kamoli opasnom. Tako je Alyvia mogla mirno, manje ili više, potražiti osobu kojoj je nosila Poruku.

Selo nije bilo pretjerano veliko. S mjesta gdje je stajala padao je savršen pogled na toranj crkve u kojoj se trebao nalaziti Hashem. Nevelika kula s naherenim zvonom isticala se poput pastira u stadu nabijenih kućica. *Naći čovjeka čije je ime značilo "ime" na hebrejskom neće biti veliki problem,* zaključi. Polako se uputi ka selu, naizgled umorna pogleda uprtog u pod, kao što se i očekivalo od hodočasnika nakon dugog puta.

Selo je već odavno bilo na nogama. Miris pečenog kruha bio je u potpunosti prekriven smradom kojim je odisao svaki seljanin kraj kojeg je Alyvia prošla. Kretala se izbjegavajući pogled u nakupine na utabanoj zemlji iz kojih se širio još jači smrad nego iz samih stanovnika. Bila je jedina u selu kojoj su oči suzile od jačine isparavanja. *Najgori dio posla. Smrad.*

Brišući predugim rukavom oči i šmrcajući bez prestanka, napokon se dočepa crkvice. Nije bila u boljem stanju od mosta s kojeg će se vraćati nazad. Znala je da je ni unutra ne očekuje prevelika čistoća. Putovanja u prošla Doba rijetko su kad bila pogodna za njene nosnice. Alyvia uzdahne i pokuca na drvena vrata.

Otvori joj starac odjeven slično poput nje: iznošeni skuti vukli su mu se oko nogu odajući da je taj habet nosio prije nego što su godine uzele par centimetara od njegove visine i pretvorile ga skoro u grbavca. Djevojka rukom pokaza znak pozdrava i preda svitak. Starac baci mrenast pogled u nju, pa u svitak, te je pozva unutra. Alyvia kimnu glavom u znak zahvale i stupi u mračnu crkvicu.

Par klupica od drveta i jednostavan oltar prekriven suknom blistali su pod jutarnjim suncem što je prodiralo kroz otvore u kamenim zidovima, dajući siromaštvu patinu privremenog zlata. Alyvia se ogleda oko sebe tražeći barem neki dokaz da bi ovo moglo biti pravo Mjesto. Sva Mjesta na koja je dosad dolazila imala su u sebi ono nešto što ih je i činilo Mjestima na koja se donose Poruke. Bogata biblioteka, zbirka umjetnina, artefakt na kojem je radila skupina istraživača, lokacija na kojoj je otkriveno nešto što treba ostati skriveno ili na kojoj je sakriveno nešto što zahtijeva otkrivenje. Ovo Mjesto zasada nije sadržavalo nijednu poveznicu s ijednim Mjestom na kojem je dosada bila.

Već se poče pitati nije li pogriješila pri izlasku u Doba kad se pojavi starac u pratnji tamnoputog muškarca duge crne kose, sjajne poput dlake svježe istimarena vranca. Lice mu je svojom glatkoćom odudaralo od sviju lica koje je vidala u Dobima poput ovoga. Koliko god ljudi bogati bili, svi su do jednoga imali neu Jednačen ten pun bora i ožiljaka, što od ratova, što od bolesti, što od teškoga života. Izgleda da ništa od toga nije pogodilo muškarca pred njom.

Ipak, nije bila kosa ni lice ono što ju je prikovalo za mjesto. Bile su to njegove oči. Ne njihova jantarna boja ili bademast oblik. Ne, nisu ih oni činili moćnima. Moć koju su imale proizlazila je iz muškarca koji ju je promatrao. Ne kao djevojku, ne kao Putnika, ne kao donositelja Poruke. Već kao osobu, cijelu, potpunu, sa svim njenim Prošlostima i Putovanjima.

Alyvia pokuša pobjeći od ovog prodiranja u vlastitu privatnost no jedino što joj uspije je da još više izgubi kontrolu, da se još više otkrije ovom neznancu. Pokuša prestati zuriti u te oči, ali joj ne uspije. Kada se svijet oko nje sveo samo na jantarne šarenice, napokon shvati da je upravo on razlog zašto je ovdje trebalo donijeti Poruku. *On je Mjesto. A ne primatelj Poruke.*

Mreža popusti i Alyvia bi naglo oslobođena. Pogledom zaokruži po ruševnim zidovima, dokazujući samoj sebi da posjeduje mogućnost slobodne volje. Strese glavom i ponovno pogleda u muškarca. Više nije imao moć nad njom. Ne, netočno. *Više nije rabio moć nad njom. Dobio je što je htio.*

“Oprosti za ovako neugodan doček. Puno je lažnih donositelja Poruka u današnje vrijeme. Skoro isto toliko koliko i lažnih proroka.”

Njegov je smijeh bio i tužan i ironičan istovremeno. Pozva je rukom da ga slijedi. Trošnim se stubama spuste u sigurnost podruma.

Uznemirena. To je bila prava riječ za njezino stanje. *Ovaj me čovjek uznemirava.* Jedva je čekala da primi Poruku i vратi se nazad u svoj svijet. U svijet u kojem ljudi nisu radili jedni drugima ovakve stvari. *To nije u redu. Jednostavno nije. Takvi ljudi ne bi trebali postojati.* Točka.

“Koliko god se bunila i protestirala, što je učinjeno, učinjeno je i dio je prošlosti. Tvoja pobuna, koliko god jaka bila, neće je poništiti. Kao ni tvoje sjećanje na nju.”

“Vi čitate misli?!”

Riječi bijesno suknu iz nje. Otkad je ušla u crkvicu, redalo se poniženje za poniženjem, a ovo je bio vrhunac nepristojnosti.

“Ispričavam se. Ljudi kojima sam okružen navikli su na mene. Mislio sam da ćeš prilikom dolaska ovamo biti obaviještena što će te očekivati, ali vidim da nitko nije smatrao shodnim upozoriti te na mene”, rukom joj pokaza stolicu desno od sebe i ona automatski sjedne.

Zapita se koliko ljudi poput njega još postoji i da li je to što ih ona nikad nije srela dobar pokazatelj koliko su rijetki. Alyvia sklopi ruke pred sobom, malim prstom prolazeći po udubljenju stola, čekajući odgovor. Znala je da ju je čuo.

“Ima nas puno više nego što misliš. Oduvijek nas je bilo. Ljudi nas se boje.”

Alyvia se sjeti Inkvizicije i progona vještica, spaljivanja i osuda zbog manjih stvari od ove. Trudeći se ostati mirna bar izvana, prokune u sebi sebe i svoju brzopletost sjetivši se misli o tome kako ovakvi ljudi ne bi trebali postojati.

“Ljudi su se oduvijek bojali i bojat će se onoga što ne poznaju. A mi im ne možemo pokazati što smo, niti ih poučiti našim Darovima. Za njih ćemo uvijek biti i ostati oni Drugi, Različiti. Jedni će nas spaljivati, drugi nas držati za saveznike, ali će strah od naših sposobnosti svejedno biti u pozadini njihovih postupaka. Strah, a ne prihvatanje.”

Alyvia uhvati sebe kako želi prihvatiti tu različitost i ne bojati je se. Kako želi ostaviti na njega dobar dojam, a da pritom ne zna zašto. Ona je bila Putnik, njezino je bilo da prenosi Poruke, a ne da ostavlja dobar dojam. Nešto se u njoj prelomilo u trenutku kada je stupila u ovo Doba. Točnije, kad je upoznala ovog čovjeka. Nešto što nije znala opisati.

Što je to što je ovaj Put i ovo Mjesto čini toliko drugačijim od svih ostalih Putovanja i Mesta na kojima sam bila? Nije to samo ovaj čovjek koji čita misli. Bilo je još nešto u ovom Putu, u ovom Mjestu, u ovom čovjeku. Nešto što ih razlikuje od svih Putova, svih Mesta i svih

primatelja dosada. Nešto što me mijenja...

Djevojka podigne pogled sa svojih ruku koje su i dalje bile čvrsto ukrštene u korijenju sada već dobrano problijedjeli prstiju. Znala je da ju čuje, ali joj Hashem ne odgovori ni na jedno pitanje. Sjedio je ruku ispruženih ispred sebe, zavaljen u naslon stolice, slika i prilika opuštenog domaćina. Čekao je. I promatrao.

“Nećete mi odgovoriti?” upita Alyvia, ne vjerujući koliko je žala bilo u njenim vlastitim riječima.

“Ne sada. Još nije vrijeme. Ali bit će. Vrlo skoro”, toplina njegova glasa ugrije ju cijelu i dadne joj polet za ... nije znala za što, ali se osjeti ispunjenija nego što je ikada u životu bila. Pretpostavi da je to osjećaj koji su opisivali vjernici kada su tvrdili da im se Bog obratio, makar je ona znala da se Bog nikada ne obraća ljudima na taj način. Svejedno, ovaj joj se osjećaj svidao.

Bio je pozitivan, kreativan, ali potpuno različit od svega što je dosada doživjela. Nije poput ostalih osjećaja isključivao razum. Štoviše, uključivao ga je na isti način kao što benzin pokreće motor. Na isti je način ovaj novostečeni osjećaj pokretao njene misli koje su jurnule brzinom za koju nije ni znala da mogu postići. Odjednom osjeti želju postavljati pitanja, tražiti odgovore. Nije više željela samo prenositi Poruke, željela je postati dio njih.

Nije znala kako to postići, niti zašto bi to uopće željela, kao ni otkuda najednom sva ta pitanja i sve te želje. Nikada nije bila znatiželjna, zato je i bila izabrana za Putnika. Oni ne postavljaju pitanja niti se vezuju za svoja Putovanja. Oni samo prenose. I dosada je to uvijek bilo tako. Ovaj je Put sve to promijenio. Osjećala je promjenu duboko u sebi. Kao da se neki novi svijet pokrenuo i počeo postavljati svoja pravila. Svijet koji prije nije postojao, pravila koja prije nisu mogla vrijediti.

Pogleda s očajem u Hashema, nadajući se da će joj on objasniti što se događa s njom, ali on samo pruži ruku i blago je spusti na njezino rame:

“Uskoro.”

Došla je na stari most pola sata ranije i stajala na ogradi koja samo što se nije urušila pod njom, riskirajući da je neko proglaši samoubojicom. Stajala je poput kipa, tresući se u sebi, čekajući trenutak kada će se Prolaz otvoriti, pokušavajući na trenutke zaboraviti što se dogodilo na ovom Putovanju, a već drugi tren trudeći se shvatiti što se to u njoj konkretno promijenilo i što ta promjena sa sobom donosi. Konfuzna, izgubljena, potresena, uz nemirena. I cijelo vrijeme prokletno dobre volje. Nepodnošljivo.

Prolaz ju nepogrešivo baci na prag vlastitog stana. *Prvo kada, onda Perceptorat i izvješće, posloži si prioritete. I trebam izgledati normalno. Kao da se ništa nije dogodilo. Kao da je ova Alyvia ona ista Alyvia koja je krenula na ovo Putovanje.*

Odmaknuta stoljećima od Hashema Alyvia pokuša biti nešto suvislijia nego tamo u onoj podrumskoj prostoriji osvijetljenoj svjetlošću samo jedne okrhnute svijeće. Bez obzira na udaljenost, polet koji je susret s tim čovjekom izazvao u njoj i dalje nije jenjavao. Promjena započeta u četrnaestom stoljeću razvijala se i dalje, neometana poskakivanjem veš mašine i brujanjem aparata za kavu.

Popodne ču svratiti do oca. On će možda znati što mi se događa, odluči. Njihova je obitelj stoljećima pripadala Redu. I dok su druga djeca njene dobi čitala bajke o davnim vremenima i drevnim kraljevima, ona je odrastala uz njih. Okružena ljudima koji su ih upoznali, poznavali ili će ih tek sresti na nekom od svojim budućih Putovanja.

Sama mogućnost putovanja kroz vrijeme bila je za nju dovoljno fantastična da se nikada nije zapitala čemu sve to? Zašto uopće ljudi iz različitih razdoblja komuniciraju međusobno, zašto se povijest događa na isti način kako je zapisana u udžbenicima ako netko iz budućnosti ima mogućnost doći i promijeniti prošlost samo jednim podatkom, samo jednom Porukom.

Odrastajući fascinirana samim Putovanjima, previdjela je ova pitanja. Kada je napunila petnaest, priključila se Redu kao Putnik. Biti Putnikom bio je Alyvijin san i napokon se ostvarivao. Tek sada uvidi koliko je njen interes za rad Reda bio ograničen dječjom fascinacijom.

Perceptorat. Skup knjižnica, laboratorija, operacionih sala, skladišta opreme, garaža s vozilima, zbirki umjetnina, informatičkih centara... sve je to bio Perceptorat, jedna velika mreža svih mogućih i nemogućih podataka koji su se slijevali sa svih strana svijeta, bilo po prostornom, bilo po vremenskom kontinuumu. Sve se skupljalo tu, u ovom starinskom zamku koji je Alyviju zbog manjka prozora, viška puškarnica i debljine zidova više podsjećao na utvrdu.

Alyvia kroči u predvorje Perceptorata i po tko zna koji put ugleda mozaikom izrađen znak Reda na podu. Istoga se trena tlo pod njom raspe a ona klizne nazad u četrnaesto stoljeće, u onu izbicu pod crkvom. Digne glavu prema kupoli koja je propuštala zrake zalazećeg sunca i postane svjesna činjenice da zna odgovor na sva pitanja koja je postavila Hashemu.

Okrene se za 180 stupnjeva i istrča iz zgrade, grabeći prema pilani na kraju grada. Došla je u zadnji tren. Čim je kročila preko Praga, Prolaz se za njom zatvori. Nije bila odjevena kako se spada, ali molitve su joj bar bile uslišane: s druge je strane vladao mrkli mrak. Prije negoli se

snašla neko je zaogrne vunenim plaštem. Nije se prepala. Samo ju je jedna osoba mogla čekati na ovom mjestu u ovo vrijeme. Hashem. Znao je da će doći. Čekao me.

“Vi ste Graditelj Hrama.”

Nije to bilo pitanje, prije konstatacija.

Znala je da osoba koja je sagradila prvi Hram još uvijek postoji. Njezini roditelji su ga nazivali Graditelj. Govorili su o njemu s poštovanjem ravnim onome koje ostali ljudi čuvaju za Boga. Bio je osnivač Reda Hrama i onaj koji je koordinirao mrežu Poruka. Vjerojatno je imao i drugih dužnosti, ali je nju, kao Putnika, zanimala samo njegova vezanost za njen dio sudjelovanja u radu Reda.

Nikada nije smatrala da se radi o uistinu istoj, živoj osobi koja je sagradila prvi Hram. Njoj samoj je logičnije bilo da je Graditelj titula niza pojedinaca nego da se radi o pravom graditelju prvog Hrama. Ipak, prvi je Hram sagrađen jako davno. *A opet, zašto ne? Ako netko putuje kroz vrijeme, što ga sprečava da na putovanjima ostane živ onoliko dugo koliko to sam želi?*

U glavi joj se zavrta od podataka koji su poput lego kocaka padali na svoja mjesta. Podataka s kojima je odrasla, podataka s kojima je živjela, koji su cijelo vrijeme bili oko nje. U roditeljskoj kući, za vrijeme školovanja u Institutu, tijekom raznih Putovanja... na koje nikad nije obratila pozornost. Nisu joj bili važni. Nisu je se ticali. Nisu bili dio nje. Dosad.

Stojeći u mraku ovog prljavog i hladnog Doba, shvati koliko je toga propustila. Trebala je upoznati samog Graditelja da napokon shvati čemu pripada, osim obiteljskoj tradiciji. Jer očito da to nije bila u stanju uciniti sama. Nikada nije mislila da bi za sebe mogla reći da je tupa, do ovog trenutka kad joj je cijeli život prošao pred očima. I preformulirao joj se naočigled iz hrpe nejasnih podataka u savršenu skladnu matricu.

“Mi smo treći Hram”, polako izgovori.

S legendom o Hramu je odrasla: „Bit će sagrađen Hram i u njem će biti pohranjeno sve blago ovoga svijeta. Sve dragocjenosti, sva znanja, sve što je bitno nalazit će se u njemu, zaštićeno trostrukim zidovima. Prvi je Hram sagrađen i srušen. Drugi je Hram sagrađen i srušen.“

Dotle nije bilo ništa nejasno, osim detalja da neprijatelji Hrama nikada nisu pronašli niti tračak od njegova blaga.

Poruke. One su bile razlog zašto nitko nikada nije pronašao ništa drugo osim zjapeće ljeske. Duša Hrama, ono najbitnije u njemu, odavno je bilo na sigurnom kada su se začule ratne trublje. Hram je mogao biti razoren kao mjesto, ali ne i kao pojam. Jer on NIJE bio mjesto,

on je bio nešto sasvim drugo. Alyvia odmahne glavom u čuđenju. Kako prije nije vidjela nešto tako očito?

Predaja je govorila da će treći Hram biti izgrađen kada se ispunи vrijeme za to. Prepostavljava je da je to samo predaja. Red je čuva sva znanja pohranjena u prva dva Hrama. Ali to, očito, nije bilo sve čime se Red bavio. Jer, treći je Hram već postojao.

Hram koji nije sastavljen od kamena koji se lomi, već od ljudi što ostavljaju svoj trag u Dobima, Hram koji ne postoji u krhkem prostoru, već u vremenu što ga čini neuništivim. Zadaća Reda Hrama nije čuvati podatke koji postoje ili koji će tek postojati. Zadaća je širiti ih kroz Doba i učiniti ih dostupnim svima. Svako ima pravo na Znanje, svatko je jednak pred Mudrošću. To je bio Hram. Ispunjavanje te zadaće.

A ona nije bila samo Putnik, mladi član Reda koji se bavio prenošenjem Poruka. Ona je bila dio tog velikog Tkanja koje se prostiralo od početka do kraja svijeta, dostupno svima. Bila je dio trećeg Hrama, svepostojećeg i neuništivog. Stvorenog u vremenu, a ne u prostoru, izbjegavši tako sve mane materijalnoga. Hrama Znanja koje se prikuplja i širi istovremeno. Sposobnost koja je u prostornom kontinuumu neizvediva, a u vremenskom je više nego jednostavna: Poruke su se mogle kretati u kojem god pravcu je pošiljatelj odlučio. Putnici su tako postali kamenje od kojeg je sagrađen treći Hram.

Trebala je upoznati Graditelja da bi shvatila tko je i što je. Alyvia prepostavi da mu između ostalog i ovo spada u opis posla. Prosvjetljavati mlade Putnike. Jer, iako svi imaju pravo na Znanje, nitko se nije rodio pametan...

Korina Hunjak: “Aunuindaleth”

<http://tenskies.deviantart.com/>

MORSKO DIJETE

Ivana Delač

Sa svakim snažnim zamahom kojim je presijecala valove nošene maestralom, Marina je izlijevala sve više svoje ljutnje u more. Dok su Lana i Petra, njene najbolje prijateljice, provodile praznike u Crikvenici – jer *njih* su starci pustili da idu zajedno na more kod Petrine tete! – ona je opet zaglavila sa svojima u Lumbardi, minijaturnom mjestu na otoku Korčuli. Svako prisjećanje na prošlotjednu raspravu s roditeljima činilo ju je sve ogorčenijom – i kako je kumila i preklinjala da joj dopuste otići u Crikvenicu bar na nekoliko dana, i kako su oboje bili ujedinjeni u čvrstoj odluci da je za takvo što *premlada* (iako je upravo završila osmi razred!), a ponajviše kako su joj zbog te svađe zabranili korištenje interneta na ljetovanju (odnosno, kako je mama rekla, dok se „ne sabere i napokon malo odraste“). Dobro, vjerojatno nije trebala vikati dok su joj ljutite suze tekle niz lice, a sasvim sigurno nije trebala zalupiti vratima – mama je na to bila posebno osjetljiva – ali Marina je ipak smatrala da nije zaslужila takvu užasnu kaznu kao što su puna tri tjedna bez fejsa i chata. Posebno s obzirom da je uspjela upisati Petu gimnaziju u Zagrebu – to je trebalo nagraditi, a ne kazniti! Zaboga, tata joj je čak blokirao Internet na mobitelu!

Makar, pomislila je tmurno, što bih uopće pisala na fejs? „More je hladno“, „Umirem od dosade“, „Starci me OPET živciraju“...

Lana i Petra će, naravno, imati super statuse jer se one, za razliku od nje, ludo provode u Crikvenici. Njihovi su sms-ovi naprosto vrištali oduševljenjem.

Srećom, more je opet uspjelo ublažiti dobar dio njenog bijesa. Plivanje ju je uvijek smirivalo i kad je zastala među valovima, zadihana od brzog i energičnog probijanja kroz more, osjećala se skoro normalno.

Kad je bila mala, Marina se obožavala igrati u pijesku Tatinje, plaže svega nekoliko minuta hoda udaljene od kuće koju je njen otac naslijedio od djeda. Naravno, njeni roditelji nikako nisu shvaćali da ona više *nije* mala, i svake su je godine začuđeno pitali zašto ne gradi dvorce i skuplja školjkice po plaži. Nije im bilo jasno ni zbog čega njihova djevojčica više ne voli skakati s Velog mosta, mola na kojem se uvijek okupljala lokalna klinčadija. Kako da im Marina objasni da je ta klinčadija odrasla u savršeno građene, preplanule srednjoškolce i da se ona, mršava kontinentalka bijela poput sira, među njima više ne osjeća ugodno? Kad bi im i pokušala objasniti, mama bi joj sigurno odmah zabranila bilo kakav kontakt s jednim Lumbarajcem starijim od dvanaest godina iz straha od maloljetničke trudnoće, pijane noćne vožnje na motoru ili neke slične grozote koja Marini nije uopće padala na pamet.

Ležeći na valovima, pogleda uprtog u duboko vedro nebo, Marina pokuša razmišljati praktično. S Korčule se nije mogla ni maknuti, to je bilo jasno kao dan. U Lumbardi pak ne bi mogla ni progovoriti par zavodničkim treptanjem praćenih riječi s nekim slatkim dečkom, a da vijest o tome putem kojekakvih rođaka i susjeda munjevitom brzinom ne pristigne do njenih staraca. Odobrili bi joj samo druženje s rođinom, a i to pod uvjetom da ne ostaje nigdje dulje od deset sati navečer. Nažalost, ti su rođaci bili ili nekoliko godina mlađi od Marine, ili dovoljno stariji da bi smjeli biti vani znatno dulje od nje, pa se nije mogla nadati ni izlascima s njima.

Da je njen ljetovanje ovisilo samo o druženju, mogla bi istog trena dopustiti valovima da je poklope i odustati od života.

Srećom, iako se više nije igrala u pijesku, Marina je obožavala more. Voljela je dugo, iscrpljujuće plivanje, voljela je ronjenje, a ponekad je bio dovoljan i sam pogled na more ili boravak u njegovoj blizini da se osjeti smirenio i zadovoljno. Sjela bi na neku stijenu i netremice gledala tu prekrasnu modrinu dok se od ravnomernog udaranja valova ne bi počela osjećati hipnotizirano, a šum valova počeo zvučati poput šaptom izgovorenog dozivanja. Da, voljela je more. Možda čak i više od interneta.

Otplivala je dovoljno daleko da bi mogla vidjeti Knežić, otočić najbliže obali. *Mogla bih sutra otploviti do tamo, pomisli* – i život je odmah postao ljepši.

Nakon što se iz principa odbila diviti zbilja ukusnim, iako malo prepečenim ribama koje je tata spravio na gradelama, Marina je sjela na terasu promatrati more i zalazak sunca. Otoci korčulanskog arhipelaga prostirali su joj se pred očima, izduženi i obrasli zelenilom, naizgled nadohvat ruke. Osmjehnula se prisjetivši se kako je tatin bratić Ivo znao svojom barkom voziti nju i rođaka Miju oko Vrnika i Badije, a ponekad i na pustu Sutvaru, dok su bili klinci. *Tata je uvijek bio najmanje kul od sve te rodbine, pomisli natmureno.* Da, njen je otac znao povrazom uloviti dobru ribu i sjajno je pripremiti, ali nije bio zabavan na način na koji su lumbarajski očevi znali biti.

Sunce je zašlo iza brda, razlivši narančastu boju nebom. Promatrala je kako suri obronci Pelješca postaju sve tamniji, a more sve mirnije. Maestral je prestao puhati i večer je bila ugodna, iako su joj prvi komarci već počeli oblijetati oko gležnjeva.

Odjednom, učini joj se da u moru, otprilike na pola puta između obale i susjednog otoka Vrnika, nešto svjetluca. Marina suzi oči, naprežući vid. Što je more u sumraku bilo tamnije, to je sjaj postajao jači – nije bilo sumnje, nešto je svijetlilo ispod mirne površine, kao da je zvijezda pala s neba i ostala plutati pri površini umjesto da potone.

Valjda neki ronilac, zaključi ona – pa ipak, plavičasti se sjaj činio previše jakim da bi, na toj udaljenosti, mogao potjecati od opreme nekog zaljubljenika u podmorje. Usto, nije se pomicalo – a ronilac bi se valjda kretao. Znatiželja je u Marini rasla sve više što se sjaj bolje ocrtavao u sve tamnijem moru, ali prije no što je mogla pustiti mašti na volju, kraj nje se stvorio njen otac s neizbjježnom časom crnog vina u ruci.

„Baš je lijepa večer“, reče on nekako nespretno, natjeravši Marinu da se istog trena oneraspoloži. *Opet pokušaj čavrjanja,* mrzovljeno joj prođe kroz glavu. Tata nije volio kad bi njene čarke s mamom narušile mir u kući – iako mu to, naravno, nimalo nije smetalo da uvijek stane na maminu stranu – i očito je opet nastojao zagladiti napetu atmosferu koja je vladala za večerom. No, Marini je sjaj u moru dovoljno privukao pažnju da bi privremeno odustala od svog dobro uvježbanog durenja.

„Tata, što je ono?“

„Što?“

„Pa ono što svijetli pred Vrnikom“, pokazala je rukom. Njen otac se namršti, naprežući oči u sve gušćem mraku.

„Koje, Marina? Ništa tamo ne svijetli.“

Nije mogla vjerovati vlastitim ušima. Samo slijepac ne bi video sjajnu točku u moru, posebno sad kad je pao mrak!

„Joj, tata, ne zezaj me“, odvrati ona nestrpljivo. „Svijetli kao da je netko, štajaznam, upalio svjetlo pod morem!“

„Svijetli tebi u glavi“, otac je dobroćudno potapša po tjemenu. „Kao kad si bila mala i svima pričala da more razgovara s tobom. Učinilo ti se, ili je možda neka barka taman ugasila svjetlo pa ti je ostala paslika pred očima.“

Što je, dovraga, uopće ‘paslika’?!...

„Ali tata, daj pogledaj, stvarno svijetli...“

„Hajde, Marina, ne izmišljaj“, tata odmahne rukom. „Imaš prebjunu maštu. Dođi unutra, komarci su navalili“, da potkrijepi svoje riječi, dramatično se pljesnuo dlanom po vratu. Pregrizla je jezik – nije bilo pametno dodatno dolijevati ulje na vatru ovih dana, da joj ne bi zabranili i, recimo, usamljeno plivanje koje su joj obično dopuštali smatrajući da je dobro za zdravlje. Tata je čekao, pa Marina naposletku ustane i, bacivši još jedan pogled na tajanstveni sjaj u moru koji je očito jedino ona mogla vidjeti, krenula s njim u kuću.

Dok su se idućeg dana vozili prema Javiću, najstarijem dijelu Lumbarde u kojem je živjela prabaka Kata, Marina je zurila u more ispred Vrnika dokle god joj je bilo u vidnom polju. Nije bilo ni traga ničemu neobičnom – sjaju, paloj zvijezdi, svemirskom brodu ili ičemu sličnome. Pa ipak, bila je sigurna da joj se prethodne večeri nije učinilo. I koliko god se i njoj samoj to činilo čudnim, osjećala je da tamo ima nečega. Nečega što bi vrijedilo istražiti.

Možda tata ima pravo i stvarno imam prebjunu maštu, pomisli, no spremno je odbacila tu misao u korist mogućnosti bar nekog uzbudljivog zbivanja koje bi joj moglo ispuniti vrijeme. Dani su u Lombardi ionako presporo prolazili. Možda, ako istraži taj neobični sjaj i potom nadoda još štofa na priču, uspije svoje ljetovanje učiniti zanimljivim kad bude o tome pričala Lani i Petri. Naposletku, one će se sigurno s mora vratiti s gomilom uzbudljivih dogodovština za ispričati, od kojih će se vjerojatno bar polovica odnositi na zgodne dečke. Marina je stoga morala smisliti nešto što će biti dovoljno dobra konkurenčija njihovim pričama. Pa makar ne uključivalo dečke.

Tko zna, možda ispadne da se zaista radi o nekom vršnom roniocu – i to mladom, zgodnom roniocu! – pa njena priča ipak bude uključivala i romansu. *To bi bilo savršeno,* uzdahne ona čeznutljivo.

Kuća prabake Kate nalazila se na samom rubu maslinika koji se pružao dokle je god pogled sezao. Odatle se nije vidjelo more, već samo masline i stare kamene kuće toliko slične jedna drugoj da se Marina pitala kako ih ljudi uopće razlikuju. I prabakina je kuća bila stara – „stara kao i ona sama“, znala je Marinina majka ponekad reći, nagađajući ima li prabaka devedeset, sto ili sto deset godina. Činilo se da nitko ne zna točno, pa ni Marinin otac, koji joj je ipak bio unuk.

Ispred kuće već je bio parkiran automobil tatinog bratića (ne onog koji je imao barku, već drugog – koliko god joj puta ponovili, Marina nikako nije mogla zapamtiti koliko tata točno ima bratića, kao ni druge detalje iz nehumano razgranatog obiteljskog stabla). *Zanimljivo kako svima istovremeno padne na pamet da posjete prabaku kad je ljeto*, pomisli Marina zajedljivo, prisjećajući se razgovora svojih roditelja koji je nedavno prisluškivala, a *nikad nikog nema ni blizu tijekom godine da joj pomognu da, ne znam, naloži vatru kad puše bura*. Njoj je prabaka Kata uvijek bila čudna – svi su govorili da je senilna, a i čudno je pričala – ali joj je nekako bila i draga. Mutno se sjećala neobičnih kolačića koje joj je prabaka znala ispeći dok je bila vrlo mala i za koje joj nitko nije vjerovao da imaju okus po moru, kao i bajki o sirenama i mornarima izgubljenima u oluji koje bi joj pričala uz čaj od divlje metvice. Zato joj je često bilo žao te starice koja je živjela sama cijelu godinu i koja često nije znala ni koji je dan, a ponekad ni tko joj je došao u posjetu.

Danas je prabaka bila prisebnija nego prošli put kad ju je Marina vidjela. Umjesto da sjedi u svom najdražem kutu pored suhozida, pod starom smokvom, i bez ijedne riječi zuri u smjeru mora, Kata je sjedila s njima za stolom na terasi kamenim zidom skrivenoj od sunca, povremeno upadajući u razgovor komentarima koji su češće imali veze s temom nego inače. Marina je ipak umirala od dosade – razgovori starijih ljudi nisu joj bili nimalo zanimljivi, a ovi su je rođaci i živcirali jer su uvijek nalazili nešto novo čime se mogu hvaliti. I uvijek su Marinu štipali za obraze i govorili joj kako je krasna djevojčica i kako je narasla. Stoga je, uz čvrsto obećanje samoj sebi da to *nikad, nikome* neće reći, posegnula za „Glorijom“ koju je tatina debela, naporna rođakinja Elizabeta (u Marininoj obitelji potajno nazivana Berta jer je uz debljinu bila i glasna poput topa) imala u torbi i udubila se u čitanje teksta o trudnoći princeze Kate.

No, iako je uspješno ignorirala cijeli dosadni razgovor koji se odvijao za stolom, nešto joj je ipak privuklo pažnju. Marinina je mama, koja je hvalisanju tatinih rođaka nastojala parirati pričama o svom kulturnom uzdizanju, hvalila nekakvu izložbu o sirenama, a Berta je na to rekla:

„Joj, pa to je kao u onoj legendi koju su nam pričali kad smo bili djeca. Sjećaš se, Ranko? O sirenima koja je izašla iz mora na Velom mostu i ostala tu, među ljudima.“

„Mhm, da“, progundja Marinin tata, inače ne baš ljubitelj lokalnih priča i legendi, kao i općenito ičega što je uključivalo bujnu maštu.

„Kako su je zvali? Sirena s Parapeta? Baš zgodna priča.“

Parapetom su nazivali zidić na Velom mostu s kojeg su hrabriji lokalni klinci izvodili vratolomne

skokove u more.

Marina spusti „Gloriju“ i reče:

„Ja nisam nikad čula za to.“

„Ranko, Ranko“, zadirkivanje u Bertinom glasu nije bilo prijateljsko, već zlobno. „Pa kako to da nisi ispričao malenoj o Sireni s Parapeta? Trebao bi njegovati lumbarajski duh u njoj.“

„Misliš, kao što ga ti njeguješ svojim dečkima u Njemačkoj?“ tata se nije dao smesti i Marina mu u sebi zapljeska. „Ne vidim smisla u tome da kćeri punim glavu takvim izmišljotinama.“

„Ali to je baš lijepa priča.“

„To ni priča“, hrapavi starački glas sve ih je natjerao da okrenu glave prema prabaki Kati, čiji su čvornati prsti prebirali po utorima na prastaroj, okrhnutoj školjci kao po krunici. Starica ih je netremice gledala i nešto čudnovato zatreperi u Marini od zapanjujuće bistrog pogleda modrih očiju – kao da ju je poklopio val, šumeći negdje duboko u njenoj nutrini.

Na nikoga osim na nju, činilo se, prabakine riječi nisu imale takvog učinka.

„Nego što je, bako?“ upita Marinin otac ljubazno, kao da se obraća malom djetetu. Katine se oči zakrijese.

„Živa istina“, odvrati suho.

„Ma daj, baka Kata“, Berta odmahne rukom. „Naravno da je samo priča. Sirene ne postoje.“

„Ako ih ti nisi vid'la ne znači da hi nema“, starački su prsti još čvršće stisnuli školjku i Marini se učini da bi je mogli i slomiti, ma koliko se to činilo nevjerljivim. „Ta je sirena izišla na Parapetu i oljušt'la si rep i ostala ovdi. Samo niki ne zna tko je ona.“

Na to se zahihotala i utonula opet u svoje misli. Svi su zurili u nju još par trenutaka, a potom se razgovor nastavio kao da ga ništa nije ni prekinulo – a ponajmanje suludo blebetanje dementne starice. No, Marina nije mogla otrgnuti pogled od prabake Kate, pitajući se zašto je izgledala tako bistro i normalno dok je pričala o sirenima, a sad su joj oči opet bile prazne i nefokusirane. Tako uznemirena, nije se mogla ponovno koncentrirati na listanje „Glorije“, a u mislima joj se opet pojavila tajanstvena svjetlost u moru.

A što ako ta svjetlost ima nekakve veze s ovom pričom o sirenama?

Marina je hitro koračala prema kući tatinog bratića Ive, smještenoj malo iznad dijela Lumarde koji su lokalci nazivali centrom. Do tamo joj je trebalo kakvih dvadesetak minuta, što i nije bilo tako strašno pod ranojutarnjim suncem, ali svaka je minuta bila dragocjena. Rekla je roditeljima da će plivati do Knežića (što je već radila, i s njima i sama, pa se nisu protivili) i nakon toga provesti prijepodne kupajući se na Bilin žalu, pješčanoj plaži na kojoj se pličina protezala tako daleko da se čak ni njeni roditelji nisu brinuli za nju kad bi odlazila tamo. A

zapravo je namjeravala nagovoriti Ivu da joj posudi barku, ili da je barem odveze do mjesta gdje je vidjela svjetlost, kako bi mogla zaroniti i vidjeti što se točno tamo nalazi.

Svetlost se prethodne večeri opet pojavila, na istom mjestu i jednako nepomična, poput zvijezde tik pod površinom. Oprezno je provjerila vidi li je mama – i kao ni tata, nije vidjela ništa. Jedino je Marina, dakle, mogla vidjeti tu čudnu pojavu – i čuti zov kojim joj je more šaptalo odatle.

Nije si mogla izbiti iz glave priču o Sireni s Parapeta. Sad je bila sasvim sigurna da je ta priča nekako povezana sa čudnovatom svjetlošću – kako i zašto, nije imala pojma, ali intuicija joj je govorila da to definitivno treba istražiti. Čak se prestala naslađivati zamišljanjem Lanine i Petrine face kad im ispriča kako je ljetovanje provela u lov na mitsku sirenu skrivenu pod morem u kugli plavičaste svjetlosti – činjenica da nitko osim nje nije video to svjetlo sve je činila previše ozbiljnim.

A more joj je šaptalo i dalje, iako nije razumjela što joj šum valova govori. Da, kao mala je znala umišljati da razgovara s morem – tata je imao pravo, uvijek je imala prebjunjnu maštu – ali sad više nije bila dijete, a događale su joj se čudne stvari. Na mahove, kao da ju je opet poklapao onaj glasno šumeći val koji je osjetila kod prabake Kate, i svaki put bi osjetila jaku želju za plivanjem. More ju je vuklo, privlačilo kao nikad prije.

A Lumbarda joj se više nije činila tako dosadnom.

„Ej, Marinče!“ dozivanje ju je prenulo iz misli dok je prolazila kroz marinu. Zastala je i okrenula se – Mijo, Ivin sin, upravo je privezivao njihovu malu barku za mol. Široko se smiješeći, u tren je oka spretno iskočio na vlažni beton i stvorio se pored nje. „Pa di si, mala? Ka’ ste došli?“ stegnuo ju je u čvrst zagrljaj, nimalo se ne obazirući na vodu što je kapala iz mreže s ribama koju je držao u ruci.

„Prije tri dana“, odgovori ona, migoljeći se kako bi se odmaknula od riba. „A vidi njega! Jedva te mogu prepoznati.“

Mijo je bio samo dvije godine stariji od nje. Pa ipak, Marini se činilo da je od prošlog ljeta narastao za glavu, svoj uvijek mršavi torzo nekako uspio pretvoriti u trokut, a sudeći po gustim crnim točkicama na licu, počeo se i brijati. Prisjetila se njegovih prijatelja, odrpanih lokalaca koji su od najmanjih nogu znali pričati samo o mrežama i ribarenju. *Možda su se i oni prozgodnili?*

„Kamo si pošla?“

„Zapravo, do tvog tate“, pogled joj je kliznuo na barku s čijih se bokova već godinama postojano ljuštala boja. „Htjela sam ga zamoliti da mi posudi barku na sat vremena.“

„Da ti posudi barku?“ nasmijao se s nevjericom. „Dobra fora, Marinče.“

Ustobočila se, navlačeći svoj najtvrdoglaviji izraz na lice.

„A zašto točno?“

„Pa nema šanse da te čaća pusti da uzmeš barku i odeš ča u njoj“, Mijo slegne ramenima kao da se to podrazumijeva. „Još si, znaš, premala da je sama vozиш.“

„Ma nemoj! A kad smo je ti i ja prije dvije godine uzeli i vozali se dok nas starci nisu ulovili kod Vrnika? Koliko se sjećam, baš mi je dobro išlo.“

„Da, al' san nastradao zbog toga. Čaća me tako opalio remenom da nisan moga tri dana sist“, vedro se isceri, znajući da mu Marina neće povjerovati. I ve je bio poznati dobričina i nema šanse da bi ikad udario sina remenom. „A što će ti uopće barka? Di bi ti išla?“

„Ma...“ neodređeno je mahnula rukom prema Vrniku. „Roniti.“

„Vidin“, kimnuo je prema ronilačkoj masci koju je držala. „Mogu te ja odvesti kamo 'oćeš, sad smijen. Čaća me šalje samog u ribe, znaš?“ vedro je zatresao ulovljenim ribama.

Marina odmahne glavom. Nije joj se svjđala zamisao da svome brbljavom rođaku mora objašnjavati zašto želi roniti baš tamo – koliko je znala, na mjestu gdje je vidjela svjetlost vjerojatno nema nikakve podmorske hridi koju bi ronilac razgledavao. A spominjati Miji svjetlost i sirene nije dolazilo u obzir – vjerojatno bi zaključio da je luda. I ispričao to svom tati, koji bi onda javio njenim starcima, i – zbogom, usamljeno plivanje! Kupat će se samo sa starcima, u dosadnom plićaku Tatinje, sve do povratka u Zagreb.

„Ja bih radije sama“, reče nehajno. „Daj, Mijo. Starci me još uvijek smatraju klinkom, bilo bi super da im mogu dokazati da mogu sama otploviti do Vrnika i natrag.“

„Starci ti ne znaju da 'oćeš barku? Ajoj. Sori, Marinče, al' ne može. Uvali' ćeš me u nevolje.“

Okej, vrijeme za tešku artiljeriju.

„Veća će ti nevolja biti ako im ispričam ono što si napravio prošlo ljeto“, nevino je zatreptala, glasa otrovno slatkog. „Znaš, ono kad sam te ulovila da se ljubiš s onim svojim frendom. Kako se ono zove? Nikola?“

„Šuti, si normalna?!“ sikne on dok mu se preplanulo lice hitro oblijevalo tamnim rumenilom.

„Čut će te netko! Uostalom, to je bilo samo jenput! I obećala si da's šutit!“

„Ako mi sad posudiš barku na sat-dva, i hoću. Zauvijek“, svečano je digla ruku. „Kunem se.“

Mijo je nervozno grizao donju usnicu, promatrajući je ispod oka kao da pokušava odlučiti koje je zlo manje. Naposljetku uzdahne i provuće prste kroz gustu svjetlu kosu.

„Okej“, reče. „Al' za dva sata da si nazad. I 'oću te prvo vidit kako pališ motor. I ako se ne pojaviš na vrijeme, ili napraviš neku pizdariju i sjebeš barku, matere mi, reć' ču da si je ukrala.“

„Dogovoreno“, počastila ga je svojim najblistavijim osmijehom. *E, kad ovo budem pričala Lani i Petri...*

Marina je dovoljno puta tijekom proteklih godina palila motor Ivine barke i imala je dobro pamćenje, pa je motor zabrektao već nakon drugog potezanja uzice. Vidjevši to, Mijo

nezadovoljno frkne – očito se nadao da ona neće znati upaliti motor pa će se tako izvući iz neugodne situacije. No, dogovor je dogovor, pa je tako skočio na mol, promatrajući je dok je polako izlazila iz reda barki na vezu.

„Čača će me ubit“, promrmlja, a zatim je upozori: „Nemoj zaboravit na sidro! I nemoj slučajno nešto sjebat, si čula?“

„Jesam, Mijo, jesam“, mahnula mu je. „Hvala ti puno.“

I s tim riječima polako je upravila barku prema Vrniku.

„U vražju mater!“

Ispucala je već sve psovke kojih se mogla sjetiti, a motor je i dalje odbijao poslušnost. Marini je znoj oblijevao lice, cureći joj niz vrat, dok je uzalud pokušavala ponovno upaliti motor. Samo je odjednom prestao raditi, bez ikakvog upozorenja – a još nije došla do svog cilja. *Kao da sam zapela u jebenom Bermudskom trokutu, pomisli frustrirano i uz teški uzdah dohvati vesla. Sutra se neću moći ni pomaknuti od muskulibera. A što ako uopće ne proradi? Ubit će me Mijo ako ne vratim barku na vrijeme, i još s pokvarenim motorom.*

Ipak, nije dolazilo u obzir da se okrene i zavesla put marine. Kad je već došla dotle, izvest će ovo do kraja. Pa makar zaista bila osuđena na sve moguće kazne koje starci mogu smisliti.

More ju je zvalo, osjećala je to duboko u sebi – kao da joj se krv kretala jednakim ritmom kojom je morska voda zapljuskivala bokove barke. *Moralu* je stići do mjesta gdje se nalazila svjetlost. I nekako je duboko u sebi znala da će pronaći to mjesto iako se danju svjetlost nije vidjela. Zato odlučno zarine vesla u more i mukotrpno pokrene barku prema Vrniku.

Majica joj je ubrzo bila sasvim natopljena znojem – bilo je već dovoljno vruće da bi čeznutljivo razmišljala o trenutku kad će napokon uroniti u hladnu morsku vodu. Srećom, nije bilo vjetra i more je bilo mirno, a i bila je u prilično dobroj kondiciji. Treniranje odbojke u školi očito se isplatilo.

Odjednom, zastala je u pola zaveslaja, zamrznuta osjećajem koji joj je stegnuo nutrinu.

To je to, usne su joj se nijemo pomaknule, kao jeka pljuskanja valova.

Uvukla je vesla u barku, pa odmotala sidro i pustila ga da pljusne u vodu, promatrajući kako se sve više gubi u dubini. Nije znala koliko je duboko more tamo, na dvije trećine puta između Lumbarde i Vrnika, i hoće li sidro uopće doseći dno – ali nije bilo ni bitno, svojom će težinom dovoljno držati barku da je valovi ne odnesu predaleko. Zurila je u more dok je oči nisu zaboljele od naprezanja. Mjesto se ni po čemu nije činilo posebnim – namreškana površina, tamnomodra dubina, nikakve naznake hridi ili ičega što bi moglo proizvesti onakav sjaj. Ipak, Marina je bila uvjerenja da se nalazi na svome cilju. More joj je svojim šumom, rezonirajući s udarcima njenog srca i protokom krvi kroz njene žile, govorilo da je tako.

Stvarno sam poludjela, mislila je dok je svlačila majicu i kratke hlače, ostajući u tamnozelenom kupaćem kostimu koji je samo isticao žalosnu, kontinentalnu bjelinu njene kože. More mi govori, baš! Ovdje nema ničega, totalno sam zabrijala. Trebam se odmah vratiti natrag u marinu i zaboraviti na ovakve filmske gluposti.

Naravno, nije to učinila. Znatiželja je bila previše jaka, a i osjećala bi se neizmjerno glupo da se sad vrati, a da nije makar zaronila. *Bacit ću oko, vidjeti da nema ničega, i onda se vratiti,* uvjерavala je samu sebe dok je namještala masku. Potom duboko udahne i baci se u more.

Hladnoća dubokog plavetnila natjerala ju je da se strese. U prvi joj se mah činilo da oko nje nema ničega, a tada ispod sebe ugleda vrh hridi koja se pružala u dubinu, toliko daleko da joj nije mogla nazrijeti kraj. Oči joj se ispod maske razrogače od čuda – nigdje okolo nije mogla vidjeti nijednu drugu stijenu. Samo je ova, usamljena i mjestimice zarumenjena koraljima, razbijala beskrajno more – točno ispod barke. Marina izroni kako bi pluća napunila svježim zrakom i smislila što dalje.

Zaustavila sam se ravno iznad stijene, brujale su uznemirene misli. Kako sam, zaboga, to mogla znati? Što ću naći ako zaronim do nje? Izvor onog svjetla?...

Nije imalo smisla dugo čekati, pa duboko udahne i opet zaroni, ovog se puta snažnim zamasima spuštajući sve dublje, odupirući se otporu morske vode. Za tren je oka dosegla vrh hridi i prstima dotaknula vrške žarko crvenih koralja. Osim njima, stijena je bila obrasla školjkašima i lelujavim biljem dugih krakova kakvo Marina nikad prije nije vidjela. Ribe su plesale oko nje bez imalo straha od uljeza ljudskog lika, ljeskajući se na zrakama sunca koje je prodiralo kroz vodu čineći je smaragdnom.

Marina se osjećala čudno. Kao i uvijek kad bi ronila, svijet oko nje joj se činio prekrasno nadrealnim, kao da sanja – ali ovog puta, tome se pridružio i nevjerljatan osjećaj pripadanja, čežnje za dubinom, za pronalaskom dna te čarobne hridi, za stapanjem s hladnom vodom što ju je obgrljivala. Omamljeno se spustila još dublje, uz strmi stjenoviti rub, dodirujući koralje i školjke i ni ne pomislivši da bi mogla nabasati na moruzgvu ili murinu, jedva svjesna da će njen tijelo uskoro potrošiti sav kisik zadržan u plućima.

Dublje, šaptalo je more u njenom umu, mameći je, još dublje, zauvijek...

Vitičaste su biljke zaplesale oko nje, nošene vodom koju je odgurivala svojim zamasima, a potom joj se ovile oko nogu, povlačeći je dublje poput snažnih pipaka hobotnice. Marina se trgne, odjednom postajući sve jačeg stezanja u prsima i snage kojom ju je bilje vuklo. Panika zamijeni sve druge osjećaje i ona se počne batrgati u nastojanju da oslobođi noge. Vitice su vukle, ali nakon par jačih trzaja, uspjela se oslobođiti i brzim zamasima pohitati prema površini, odjednom tako dalekoj. Pluća su je boljela kao da će svakog trena eksplodirati, srce joj je divlje tuklo, a u ušima joj je šumjelo, nadjačavajući zavodljivi glas mora.

Prvi put u životu, Marina se istinski uplašila da će se utopiti u istom onom moru koje je tako voljela.

Ni sama nije znala kako se uspjela domoći površine i halapljivo udahnuti svježi zrak. Još se brže

uspela na barku, drhteći od straha i nevjerice.

„Jebote!“ uzvikne, jedva svjesna koliko čvrsto njeni prsti stežu drvenu klupu. „Skoro sam se utopila! Faking *bilje* me povlačilo dolje! Kako je to moguće?!“

Bacila se na motor prije no što joj se disanje umirilo, i za divno čudo, odmah je zatreptao – najljepši zvuk koji je mogla čuti. Činilo joj se da bi je veslanje do Lumbarde, nakon ovog što je upravo prošla, ubilo. Najvećom je brzinom krenula prema udaljenoj marini. Suhu joj se tlo odjednom činilo poput raja.

Bilo joj je kristalno jasno da nikome ne može ovo ispričati. Starci bi se uplašili da im kaže da se skoro utopila i više je nikamo ne bi puštali samu, a biljke koje su je pokušale odvući u dubinu... Tko bi joj, zaboga, povjerovao?! Proglasili bi je ludom, odmah je vratili u Zagreb i onda bi morala obilaziti doktore i psihijatre i koga već ne, i svi bi joj se smijali i nazivali je luđakinjom, baš kao onu klinku iz šestog razreda koju su nastavnici stalno slali kod školske psihologinje.

Osim... možda...

Sjetila se prabake Kate i bistrine u njenim očima dok je pričala o sireni. Možda je ona ne bi smatrala ludom. Možda bi joj imala štогод pametno za reći, savjetovati... A ako i ne, barem neće nikome prenijeti Marininu priču – senilni ljudi lako zaboravljaju, a čak i da nekome ispriča, nitko je ne bi shvatio ozbiljno. *Prabaku Katu ionako nitko nikad ne shvaća ozbiljno*, pomisli Marina, a na tu je misao spremno ubode žalac neke neobične tuge.

Mijo nije pravio nikakve probleme, sretan što se Marina vratila živa i zdrava u neoštećenoj barki, pa ga se uspjela riješiti prije no što je dospio početi zapitkivati gdje je bila i što je radila. Stigla je doma prije nego je ručak uopće bio gotov, a mama i tata nisu ništa posumnjali.

Poslijepodne su njeni roditelji otišli na kupanje, a ona je ostala u kući s izgovorom da se izmorila plivajući do Knežića i na Bilin žalu. Čim su se starci udaljili, iz magazina je izvukla prastari bicikl, napumpala gume i obrisala prašinu koja se od prošlog ljeta skupljala na njemu, pa krenula pravac prabakine kuće.

Kad su se vozili automobilom, put se činio kratkim – no, na biciklu, trebalo joj je skoro pola sata. Prvo zavojitom i prometnom glavnom cestom, pa vijugavim prašnjavim putem između kamenih kuća i čvornatih maslina, posutim kamenjem koje je frcalo pod gumama.

Prabaka je sjedila ispred kuće, u sjeni velike, prastare smokve, pogleda kao i uvijek nijemo uprtog u smjeru u kojem se nalazilo more. Marina je naslonila bicikl o suhozid i polako prišla, pitajući se kako da uopće započne razgovor. Nije bila nasamo s prabakom godinama, otkako je starica „posenilila“ – roditelji su se pribjavali da bi to za nju, krhku djevojčicu, bilo previše stresno. No, Marina više nije bila djevojčica, a s obzirom na sve što joj se događalo, bilo joj je jasno i da nije tako krhkka kao što su svi mislili.

Prabaka okrene glavu i zagleda se u nju svojim mutnim, nefokusiranim očima.

„Jesi I' to ti, Marija?“

„Ne, prabako“, Marina nervozno proguta. Marija je bila njena baka, tatina majka. „Ovaj... Ja sam, Marina. Od Ranka.“

Starica se blago namršti, kao da se sjećanja pokušavaju probiti do nje kroz maglu zaborava kojom joj je um bio okovan. Potom joj se oči naočigled razbistre, poprimajući modru boju, a licem joj se razlije prepoznavanje.

„Marina“, reče s neskrivenim zadovoljstvom. „Znala san da 'š doć'. Čekala san te.“

„Kako si znala?“ upita Marina oprezno, nesigurno se približivši par koraka. Kata neodređeno zamahne rukom u kojoj je stezala školjku.

„Znan ja svoju vlastitu krv, e... Jel' ti se razbistrilo pred očima? Jel' znaš?“

„Znam što?“ zbumjeno je sjela na kamen pored čvornatog stabla.

Starica nestrpljivo zatrese glavom.

„Pa što si došla?“ odvrati. „Nema puno vremena, 'ko zna ka' će me opet prebacit... Tila si pitati, dite? Znan taj morski pogled... Istину mi govor!“

Morski pogled?...

„Vidjela sam svjetlost u moru, na pola puta do Vrnika“, izlane Marina prije no što je dospjela promisliti o vlastitim rijećima. Naposljetu, došla je kod prabake Kate kako bi joj ispričala što joj se dogodilo. A taj staričin bistri, modri pogled... Strahovito ju je podsjećao na more i na one kolačiće koje je kao dijete jela. Kata se malo nagnula prema njoj, a neshvatljiva glad joj ispunii oči.

„Plavu svjetlost?“ upita čeznutljivo. „Ka' da je zvizda pala s neba u more i ostala?“

„Da, baš tako!“ odvrati njena praunuka ushićeno. Napokon netko tko razumije, netko tko joj vjeruje!

„I niko je osim tebe nije mogao' vidit?“

„Nitko, ni mama ni tata. Otišla sam u barki do tamo jutros, ali...“ Marina neodlučno zastane. U ovaj dio priče je ipak bilo malo teže povjerovati. „Nije bilo svjetla. Samo neka čudna stijena puna koralja i bilja i sličnog.“

„I ribe te se nisu plašile, jel'? Plesale oko tebe u moru?“

„Tako je. I bilo je predivno, htjela sam... Htjela sam ostati dolje, prabako. Vuklo me, zvalo me. More me zvalo. A onda su me biljke zgrabile za noge i pokušale odvući u dubinu, i jedva sam se otrgnula i izronila. Skoro sam se utopila...“ zapanjeno je zastala, shvativši da se prabaka Kata nijemo smije, toliko jako da su joj suze tekle niz izborano lice. Radost u njenim očima bila je suluda, i nekako divlja.

„Utopila, veliš! Dite mora se ne može utopi! Zovu te ribe, zovu te trave, i more te zove, a ti gluha i na površinu... E, da je meni taj zaziv opet!“

U Marininom se umu počela oblikovati nevjerojatna pomisao.

Ma nije valjda...

„Prabako“, upita drhtavim glasom. „Kako to misliš, dijete mora? I da bi htjela čuti opet taj zaziv?“

Koščata, naborana ruka zgrabi njenu snagom koju nitko ne bi očekivao od tako stare žene.

„Ja san dite mora, i ti si dite mora“, prozbori tiho, promuklim glasom koji kao da je negdje u dubini šumio i grglja... poput mora. „Tebe zove, a mene neće jer san ga izdala, napustila, za ovu suvu zemlju“, prezirno je vrškom papuče gurnula grumen crljenice. „Ali ti možeš otići. Trebaš, si čula, Marina? More ti je u krvi, nema tebi sreće na svom tlu ka' ni meni.“

„Ti si“, dahne Marina, očiju razrogačenih od čuđenja, „Sirena s Parapeta!“

U staričnim očima zablista radost.

„Jesan“, odvrati. „Voljela san tlo više neg' more, i more me izbacilo za sve vijeke vjekova... Ali ti, ti... U tebi je more živo, hoće te, zove... ‘Ajde da se napokon u toj lozi našlo dite mora!“ sad je već mrmljala, zadovoljno i spokojno. Marina joj malo protrese ruku – činilo se da će starica svakog trena zaspasti.

„Prabako! Što trebam napraviti?“

Ali, bilo je kasno. Oči koje su zurile u nju nisu više bile bistre i modre, već blijede i prazne.

„O, Marija!“ razveseli se Kata kad ju je ugledala. „Si to ti? Si mi došla?“

Razočarana, srca stisnutog tugom nad ovakvom prabakinom preobrazbom, Marina joj ispusti ruku.

„Nije Marija, prabako“, reče tiho, pogladivši staricu po tankoj, sniježnobijeloj kosi. „Ali nema veze.“

S tim riječima, okrenula se, dohvatala bicikl i sjurila se niz put, dižući za sobom velike oblake prašine.

Marina je sjedila na Parapetu, zureći zamišljeno u more. Sunce se bližilo zalazu i uskoro će se opet pojaviti svjetlost, a s njom će i zov mora, koji je svakim trenom osjećala sve jače i jače, postati neizdrživ. Tako je bilo jučer, nakon što se vratila od prabake Kate – dok je sjedila na terasi i zurila u sve jače plavo svjetlo u moru, jedva se uspjela zadržati da se ne sjuri do Tatinje i baci u more, zaroni najdublje što može i ostane obgrljena morem zauvijek.

Plašile su je takve misli i ti čudni, zastrašujući porivi, ali su je istovremeno i uzbudičivali, činili da

se osjeća posebnom. Čak i sad, mogla je u svojoj krvi osjetiti more kako je doziva, kako šumi i vrije u njoj.

Ovo je suludo!, vrištala je u sebi. Ne mogu ja biti sirena! To je nemoguće! Zabrijala sam, ovo je sve neka moja halucinacija ili nešto takvo! Trebam se što prije skulirati, otići u centar na internet i vidjeti što rade Lana i Petra. To će mi pomoći da se opet osjećam normalno.

Samo, znala je da joj neće pomoći. Lana i Petra bile su tek neka daleka, blijeda uspomena, kao i njeni roditelji i svi drugi ljudi koje je poznavala. Sve je osim mora bilo bijedо i isprano, već napolа zaboravljeno. Jedino su morski modre oči prabake Kate jasno sjale, i jedino su njene riječi imale smisla.

Ovo je sve istina.

Istina je..., šaputalo je more, prskajući joj bosa stopala sa svakim udarom o mol. Teško je uzdahnula i, bacivši još jedan pogled u smjeru gdje se nalazila kuća i u njoj njeni roditelji, skočila u more i zaplivala prema Vrniku.

Sunce je već napolа zašlo kad je stigla do bujajućeg svjetla. Dugotrajno plivanje činilo joj se manje iscrpljujućim nego što bi trebalo – pitala se je li joj barka prekjučer uopće bila nužna. Sve je u Marini vrištalo, vuklo je da zaroni *odmah* i stopi se s čudnovatom svjetlošću koja je, sad je mogla vidjeti, dopirala ravno ispod nje, iz hridi koja se tako osvijetljena činila znatno bliže nego danju. Nije imala masku, ali nije bilo bitno. Znala je da je more iščekuje, spremno pomoći joj da prijeđe ovaj zadnji korak.

Marina zaroni, snažno se odgurujući prema dolje, dok nije dotaknula vrh sjajne stijene. Čak i bez maske, mogla je vidjeti da svjetlost blago pulsira i da pršti kroz sitne rupice na koraljima i školjkama. Ribe su se opet pojavile – u jatima plešući oko nje, svjetlucajući plavičastim odbljeskom, blago joj dodirujući ruke. Zatim su se javile i biljke, prvo se plaho ovijajući oko njenih nogu, kao da se boje da će ih opet stresti, a potom sve jače i čvršće. Od povlačenja prema dubini Marinu opet uhvati silni strah, i pluća je spremno zbole. *Utopit ću se!*, vrištali su ljudski instinkti, tjerajući je na otpor, na bijeg prema sigurnoj površini. Nećeš, odgovaralo je more utješno, prvi put od djetinjstva sasvim razgovijetno, *tu sam s tobom, oko tebe, u mojim si njedrima, kćeri moja, napokon pronađena...*

Pluća će joj eksplodirati ne udahne li kroz narednih nekoliko trenutaka. Pa ipak, nije se opirala biljkama, i strma je stijena postojano promicala pored nje dok su je dugi kraci vukli sve dublje. Zurila je u hrid, posve općinjena njenim sjajem. Kad je napokon otvorila usta i ispustila ostatke zraka da kao mjejhuri potraže put prema površini, bilo joj je sasvim svejedno hoće li umrijeti.

Prepustila se moru u potpunosti.

Prvi udah morske vode donio joj je ogromno iznenađenje – voda joj je ušla u pluća bez gušenja, jednako prirodno kao i zrak. Nešto ju je snažno zaboljelo ispod ušiju pa Marina pritisne prstima – i otkrije resaste izrasline koje su joj sad krasile vrat. Mogla je disati pod

vodom – sve je bila istina!

A tada, biljke joj se stegnu oko nogu, privlačeći ih sasvim jednu drugoj, i bolni joj grčevi napadnu cijeli donji dio tijela. Počela se batrgati, uvijati, ali bilje je nepopustljivo držalo, stezalo kao da će joj slomiti kosti, i trenutci su trajali kao vječnost dok pritisak nije popustio, a biljke se razišle. Osjetila je prije no vidjela – smaragdno zelenim ljkuskama posut rep zamijenio joj je noge.

Marina se bezglasno nasmije, udišući vodu punim plućima, i napravi savršeni kolut unatrag sa samo jednim zamahom svog novog repa. More joj uzvrati smijeh kolokotavim glasom koji je sad savršeno razumjela, a ribe veselo zaplešu oko nje, pozdravljujući je.

Kako se ono zvalo ono na suhom tlu?... pitala se odsutno, pokušavajući se sjetiti blijedih lica i imena koja je ostavila za sobom. No, nastojanja su joj bila uzaludna – te su stvari pripadale prošlom životu, a za prošlošću sirene ne žale. Zato je spremno odbacila ta sjećanja i prigrlila more, pa zaplesala s ribama u vrtlogu svjetlucavog odsjaja.

Ništa više nije bilo važno, osim mora.

I nje, morskog djeteta.

ZEKO

Moreno Matković

Škripa i smrad starih guma, jedan šamar, puhanje u ledene ruke. Rumeno lice i krvav nos, jecanje, dok u naočale i slinu koja niz raščupanu bradu curi ona tužno gleda. Stisnuti su pokvareni zubi prokletnika.

I cvrčci plaču, samo kiša nježno rominja i gladi joj lice.

Samo jedan šapat koji ga preklinje, gumena mokra čizma kroz granje zapinje i tanki bijeli prsti kroz meko hladno blato grebu. Možda netko vidjeti će, ali samo sitni topli tragovi sjećanja u hladnoći, do prve kiše ostati će.

Zadnje što njene široke plave suzne oči vidjele su, što sa sobom odnijeti će, njezin je mokri i blatni, još toplov krvlju poprskan, crnim koncem sašiveni bijeli plišani zeko, najbolji prijatelj, do sada i nakon. Njezino bijedo, mlado i krhko tijelo silovano je u hladnoj prljavoj močvari, posljednjem počivalištu mnogih. Okruženo sitnim smedim žabicama koje joj se o zlatnu, travom isprepletenu i blatnu kosu zapliču. Zujanje debelih komaraca koje tijelo su joj izboli, njezinu krv sačuvali, on samo gleda duboko dišući, dok se kiseli miris krvi širi se u ovaj zli sumrak. Ostavljena je od svih, bljesak naočala, zvuk šlica, kožni crni kaput i bijele čarape. Krvavi sjajni nož i njezin zeko u njegovim prljavim rukama, ona prerano ovaj betonski film napušta. Sirota zgažena je ne.

U sivo-crvenoj gustoj magli sada je, teško diše, plač u daljini, sitna dječja tjelesca na tankom starom ispucanom koncu vise gledajući nepomično u nju dok mramornim hodnikom uplašena bosa korača. Usta im zašivena, oči crne kao noć, a rijetka krv iz zapešća u brzu gustu rijeku krvi iz njih slijeva se. Stopala iz crnih sjajnih vreća koje se na svaki njezin korak pomaknu vire, mrdajući prstiće kako kapljice krvi sa hrđavog bolničkog pribora na pod kapnu. U daljini iz zapaljenih crkvi odrasla vriska čuje se, blijede djevojčice pune ožiljaka na golim debelim muškarcima sjede, šapćući među sobom, iglama bodući masna dlakava tijela, ali gledajući u njezin tihu korak, kako se prema drvenoj giljotini približava. Svaki njezin oprezni korak, glasan udar bubnja dječaka bez nogu, nestrpljivo se prati. U smeđe prljava ugašena računala jednooki dječaci zaluđeno gledaju, umjesto miša, zelene krvave dlanove po drvenom stolu uz bolnu jeku vuku, grickajući hrđave vijke i lomeći zube na njima.

U bakrenom rastrganom kavezu, na razbijenim fotografijama onima koji roditeljima su se nazivali, bolesno mršave bebe smiješe se. Jedno oko veće im od drugog, suhe suze teku im niz

izbočene jagodice. Strašno je i žalosno, smiješak od uha do uha, rasporen i dubok, u vremenu zaleden je. Mrtve su, ali sretne, jer vide nju, izrezanim koščatim ručicama dozivaju ju, dok ona bosa u svojoj bijeloj halji ježi se, oni potiho ime dozivaju joj.

Tigraste, bijele i crne slijepe mačke, one predu. Pomaknuti sa puta ne mogu joj se, jer šapice one nemaju, raznesene su i sada samo tupe ugljene kosti vire. Ugašene šibice i petarde u klupku dlake iz pokidane utrobe ispadaju im, dok se kao gusjenice u brzu rijeku krvi pod njezinim nogama bacaju. Ona kihne, jer miris baruta i ugašene vatre za nosnice peče ju.

Ispred giljotine je, stoji znojeći se i teško dišući. Gleda u zarobljenu u giljotini glavu pred sobom, njezina najdraža glazba čuje se. Crnom trakom usta zauvijek zapečaćena su mu. I te naočale, prljave konopom zavezane ruke i miris znoja i vina na njemu ona prepoznaje. Topla suza niz rumeni topli obraz klizne i nešto mekano, poznato, dobro, pravedno, a opet osvetničko za ručicu primi ju i utješi, novu nadu i izbor da joj. Kad tužan svoj pogled spusti, natečenim plavim okicama ona ništa ne vidi, već kad glavu visoko digne, obriše suze, na toj prokletoj zarobljenoj glavi, svoga zeku ona ugleda i kao nikada do tada nasmiješi se i klekne da ne vidi joj suze.

Čisto, snježno bijelo, toplo i mirisno krvno u koje nemoguće svima osim njoj gledati je. Crni vrhovi šapica sa oštrim kao britva noktima, duge bijele uši sa crnim pjegama i crnim koncem zašiveni su u ovoj čudnoj realnosti. Silazeći sa tog prokletog tijela, zareže ga oprezno ali duboko po leđima i vratu da njegova crna krv poteče u odvod na podu. Bijeli zeko pogleda ju ravno u sretne oči i pita, što sa njim želi, poklanja joj ga i svaki odgovor pravedan je i točan. Ovdje pogrešni putovi ne postoje, i gore i dolje, lijevo i desno ispravno je. Čim svoja usta otvorila je, bijela meka glava kimnula je i u tog zlog čovjeka, dok se krvav umiva iz druge prostorije ona gleda. Čuje kišu kako se razbija o trošni drveni krov, toplina stare grijalice grijije joj trbuh, televizor u pozadini glasno trešti i bliješti, bacajući plavu svjetlost na poderane „Hentai“ časopise, prazne kutije jeftinih cigareta i boce lošeg vina. Zastave i njezinom mladom umu nepoznati simboli na drvenom zidu izrezbareni su pored crno bijelih slika nekih čudnih joj ljudi, u čudnim uniformama, kao što je šutljivi susjed nekada znao nositi. Blatni ključevi automobila na podu pored kupaone bačeni leže tik do krvavih čarapa i njezine zgužvane fotografije sa njezinom sestrom na livadi iz kuće. Nasmiješene su i jedna i druga i vole se.

Nervozno i ljutito zapinje za svoje čarape, gazeći fotografiju nje i ne mareći. Psujući i lupajući se šakama po glavi, čupajući si bradu i udarajući glasno nogama o šupalj parket. Poremećeno gledajući kroz prozor, vrteći se u krug i gledajući u strop, malo plačući, malo manjakalno smijući se, dok miriši maramicu meko i slatke boje šećerne vune, on spušta zaprljane gaće. Na to kiša staje, netko glasno lupa na vrata. Oblijeva ga znoj, krv u vratu mu pulsira, okreće se oko sebe, navlači smrđljivu trenirku koja je bila bačena na kožni kauč i otvara vrata. Magla

je, gusta sivo-crvena magla je, nečiji sitni obrisi daleko stoje, tiho pjevajući i udarajući glavom o pod, vjetar sliku nje i njezine sestre u ruke mu doneše. Guta slinu, svoje prljave gaće još više zaprlja, brzo diše i plače. Glasno zalupi vratima i kiša opet počinje kao luda padati dok kroz špijunku gleda u nekakvu dječicu kako mu se vratima približavaju. Okreće se i posklizne o maramicu meke i slatke boje šećerne vune. Ne može ustati. Bol noža zarivena duboko mu o dlakava prsa nepodnošljiva je, ne može ni vrištati jer bijela šapica crnom trakom usta mu zalijepi. Gusta kisela krv upija mu se u gustu bradu, umire sam, dok ga dva hladna tamna oka sa prijezirom pogledavaju i bijele duge uši zašivene crnim koncem kako umire osluškuju.

Kiša još jednom prestaje, cvrčci još jednom čuju se dok on u sivo-crnoj gustom magli je.

U svojoj bijeloj haljinici, na povjetarcu na livadi, okružena cvijećem, sa svojim zekom u krilu, ona postoji, a njezino ime na hladnom mramoru piše.

Korina Hunjak: "Wraith"
<http://tenskies.deviantart.com/>

KAD DOĐU MAGLE

Vesna Kurilić

Kad sam bila mala, magla je bila nešto sveobuhvatno, nešto neizbjegno. Znali smo kada dolazi, znali smo koliko će trajati. Moje selo, smješteno u polju koje su hranile četiri rijeke, u magli je bilo prepušteno samo sebi. Kad sam bila mala, bili smo spremni.

Zbog posebne naravi moje poteškoće, moja je obitelj bila spremnija od drugih. Nakon mog jedanaestog rođendana, kada se pokazalo da je magla doista povezana s onime što sam prolazila, znalo se dogoditi da nekoliko tjedana ne smijem izlaziti iz kuće, da me netko ne bi vidio. Majka bi me odlučno smjestila u stražnju prostoriju, uz ognjište, i zaposlila me neprekidnim slijedom kućanskih poslova, ignorirajući moje tužne prigovore.

Do moje šesnaeste, obitelj je već shvatila da se nikada neću moći udati. Netko bi me već bio i uzeo, ali što kad bi došla jesen? Što kad bi došle magle? To što su mi se potajno svđale i djevojke i mladići nije olakšavalo situaciju. Majka je bila očajna, ali nije mogla ništa učiniti. Nije mogla dopustiti da se dozna njezina sramota, da se otkrije šumska krv koju je već generacijama nosila u sebi. Nije majka bila kriva, sada to znam. Tada sam samo željela da već jednom sve prestane, i da postanem normalna. Da mogu živjeti normalnim životom, među ljudima, čitave godine. Moje su želje bile izlišne poput očaja moje majke.

Sa sedamnaest sam izgubila nevinost s putujućim redovnikom. Samo je jednu noć proveo u našem selu, slatkorječivo pričajući o paklu i raju, ne razlikujući mnogo jedan od drugog. Možda mi se zato toliko svidio. Dvadesetu sam dočekala kao usidjelica. Dotad su već mnogi opažali da izgledam mlado za svoju dob, ali svejedno nisam mogla ni za koga poći.

Tada su došle horde. Naše se selo odjednom pojavilo na kartama vojnika koji su jahali krajem, stižući sa zapada, kako bi zaštitili kršćanski svijet od nevjerničke paleži. Grad je počeo nicati iz magle. Skrivala sam se na obali rijeke i promatrala kako ga mukotrpno grade pothranjeni mladići unovačeni iz okolnih sela. Šuškalo se da je plan grad sastavio neki strani filozof. Jedno sam znala, promatrajući profinjene linije pretjerano simetričnih gradskih bedema – on nikad nije video maglu.

Kad sam imala trideset, našla sam se na krivom mjestu u krivo vrijeme, na putu između dva vojna logora, usred magle. Vojnici su me jednostavno pokupili s ceste. Održali su mi kratku bukvicu o tome da zdravom mladiću poput mene nije mjesto na cesti, nego u vojsci, i strpali me u ušljivi šator za novake. Do tog je trenutka veći dio moje obitelji već bio odavno mrtav. Nisam imala kome nedostajati.

U vojsci sam izdržala dvije godine. Tijekom prve godine saznala sam koliko je lako pretvarati se pred ljudima koji te ne poznaju od rođenja. Također sam saznala da je ubiti nekoga mnogo jednostavnije nego što se čini – i da to ne čini ubijanje ništa lakšim.

Tijekom druge godine saznala sam da ne mogu umrijeti.

Bili smo na bojištu dva dana hoda od grada, prema istoku, duboko u turskom teritoriju. Kako sam bila sitnija i brža od ostalih, često su me slali na manje napade pod okriljem noći. Što smo očajniji bili, to je bilo više takvih napada. Magla je bila saveznik nas rođenih na rijekama. Magla je bila i moj saveznik. U potpunoj samoći, u čvrstom zagrljaju neprobojnog sivila, moje je tijelo jednostavno bilo ja. Nitko me nije mogao vidjeti, nitko me nije mogao čuti. U trenutku kad bi me ugledali, bilo bi prekasno, i doista nije bilo bitno u kojem sam obliku. Nerijetko bi bljesak noža u tami – noža koji je držala moja ruka – bio sve što je bilo potrebno za kraj nečijeg života.

Te noći tuđi je nož pronašao mene. Zvuk koji stvara život kad istječe iz nečijeg slomljenog tijela dotad sam već dobro poznavala. Ono što je bilo neobično jest što se radilo o mojoj životu, o mojim zvukovima, koje sam slušala u zaglušujućoj tišini, gubeći zrak.

Umrla sam ondje, na obali rijeke, i rijeka bi me bila ponijela sa sobom da me nešto nije vratilo u svijet živih. Zora me dočekala napolna uronjenu u blato, promrzlu od noći provedene previše blizu neumoljivog toka ledene vode. S prvim tracima sunčeve svjetlosti, oteklim sam prstima bespomoćno tražila tragove sjećiva na

svom vratu. Nije ih bilo.

Rat je završio, a s njime i stoljeće. Otišla sam s glavninom vojske na zapad. Nisam mogla podnijeti još jednu godinu provedenu između rijeka, u naručju magle.

Daleko na jugu poluotoka za koji nikada u životu nisam čula dočekala sam svoju prvu jesen izvan domovine. Bila je to moja prva jesen bez ijednog pramena magle. Niti jedan dan nisam provela zatvorena iza teških vrata. Niti jedan dan nisam propustila na poslu u malom konačištu u kojem su me primili kao ispomoć u kuhinji. Niti jedan dan nisam sumnjala da sam pronašla svoj spas. Lagala sam o svojim godinama, pa sam imala nešto vremena. No, ne i dovoljno. Nije mi trebalo dugo da naučim da vremena nikada neće biti dovoljno. Prošlo je desetljeće. Otišla sam dalje, još dublje na jug. Prošlo je i drugo desetljeće.

Ponekad, kada bih pronašla posao u nekom prometnom mjestu, usudila bih se riskirati. Ljubavnike sam tražila među vojnicima, među pristojnjim plaćenicima, među mlađim trgovcima za koje sam znala da se neće vratiti u grad. Ljubavnice sam, nešto opreznije, nalazila među diskretnim plemkinjama u prolazu ili, češće, među nijihovim pratiljama. Naučila sam biti pažljiva, naučila sam birati. Naučila sam što želim i naučila sam kako to dobiti.

Iza mene je ostalo moje prvo stoljeće. Gradovi su, posvuda uokolo, polako počinjali rasti. Ratova je uvijek bilo, ali navikla sam izbjegavati ih u širokom luku. Bilo je sve lakše sakriti se. Bilo je gotovo moguće zaboraviti moju pravu prirodu. Bilo je, s godinama, sve lakše pomisliti da je vrijeme mog skrivanja prošlo. Odavno nisam vidjela niti jedan pramičak magle.

Zvao se Filippo. Imao je četrdeset i jednu godinu kad me zaprosio u konačištu u kojem sam vodila kuhinju Dvostruki udovac. Dvije male kćeri. Obožavala sam ih. I on mi je bio drag. Pomislila sam kako bi bilo lijepo postati majka njegove treće kćeri. Pomislila sam kako bi to bilo lako.

Bila sam trudna dva tjedna kad smo se vjenčali u maloj seoskoj crkvi, ali tada to nisam znala. Osjećala sam se mlado. Osjećala sam se sretno.

Filippo je bio putujući klesar. Niti tjedan dana nakon vjenčanja put nas je odveo trbuhom za kruhom prema sjeveru, prema jezerima. Mislila sam da će biti lako. Mislila sam da je moje vrijeme došlo.

U zoru druge noći koju smo proveli u prenoćištu na obali jezera probudila sam se od grča koji mi je razdirao utrobu. Jedva sam se izvukla iz kreveta, pazeći da ne probudim Filippa i djevojčice. Do zajedničke kupaonice na katu teturala sam pokušavajući zaustaviti krv koja mi se u svijetlim mlazovima slijevala niz noge. Jedva sam zakračunala vrata za sobom prije nego što sam povratila u rupu koja je našem katu služila za pražnjenje noćnih posuda. Čvrsto sam stisnula ruke oko sebe, pokušavajući se usidriti, pokušavajući spriječiti vrtoglavicu. Pod rukama sam osjećala kako mi se grudi uvlače u tijelo, kako se meko tkivo pretvara u tvrdnu masu. Grlo mi se raspaldo u staroj, gotovo zaboravljenoj boli koja je na površinu moje kože izvlačila Adamovu jabučicu. Boli u utrobi pridružila se bol u bedrima dok mi se mast u nogama polako topila u mišiće. Moje ruke više nisu bile moje. Moji prsti kao da su se nanovo rađali, kao da su se lomili dok je moje tijelo postajalo nešto drugo.

Krvarenje je polako prestalo.

Umorno sam se spustio na ledeni pod, naslanjajući bolna ramena na zid premalene prostorije. Ostao sam ondje, sasvim sam, u tišini, dok mi sve suze nisu presušile. Nisam ih imao mnogo. Zatim sam dohvatio krpnu zaostalu u kutu i ribao pod sve dok na njemu nisu ostali samo tragovi krvi mog nerođenog djeteta, tragovi moje krvi. Još uvijek sam se teško kretao, ali uspio sam očistiti i hodnik prije nego netko vidi što sam ostavio za sobom i pomisli da sam ranjen ili mrtav. Uvijek je bolje jednostavno nestati.

Morao sam riskirati povratak u sobu, zbog ono malo ušteđevine koju sam nosio sa sobom. Najmlađa djevojčica mrmljala je u snu. Navukao sam čizme i kaput, skrivajući krv i sve što sam mogao sakriti. Zatim sam otisao.

Bilo mi je potrebno gotovo godinu dana da se naviknem da više nisam s njima. I kosu mi je bilo teško ostaviti, ali sada, kada sam opet bila u hladnijim krajevima, svaki mi se dan moglo dogoditi da me susretne magla. Nisam se htjela naći u situaciji da neprijateljski nastrojenim neznancima objašnjavam zašto jedan običan mladić poput mene nosi djevojački dugu kosu. Nisam se htjela naći u situaciji da nekome moram naudititi.

Pustila sam da me život odnese na sjever. U zemljama gdje ljudi čitave godine nose sloj na sloju debele,

tople odjeće bilo je lakše proživjeti čitavu godinu kao muškarac. U vrijeme magli bilo mi je teško govoriti višim glasom, tako da sam u suhim razdobljima naučila koristiti ton nešto dublji nego što mi je bilo prirođeno. Naviknula sam se. Naučila sam loviti divljač. Naučila sam štaviti kožu.

Naučila sam da stotinu godina može proći brže nego što očekuješ, drugo stoljeće otkako sam napustila rijeke. Nisam se ni osvrnula. Gradovi su nastavili rasti, negdje daleko od mene i šume u kojoj sam pronašla dom. Utaborila sam se u kućici koju sam podigla vlastitim rukama, ne zamarajući se pretjerano življjenjem. Lutala sam šumom, kroz snijeg i kroz maglu, i puštala svoje tijelo da čini sa mnom što mu je volja. Mislim da sam ponovo umrla. Jednom, dvaput. Budila se pothlađena u snijegu. Budila se bez osjeta u stopalima. Budila se sama.

Ljude sam viđala jednom svakih nekoliko tjedana. Tjedni su se razvukli u mjesece. Mjeseci su se razvukli u godine. Dosadila mi je samoća. Desetljeće, možda dva kasnije, dosadio mi je i snijeg. Napustila sam sjever.

Početak novog doba dočekala sam u novom, izmijenjenom društvu države koja se sada nazivala Francuskom. Nikada neću zaboraviti trenutak kada sam prvi put ugledala električno svjetlo. Pomislila sam, na trenutak, da moja magla možda nije jedina magija na ovome svijetu. Naviknula sam se. Tada sam već vjerovala da ne postoji ništa, na ovome svijetu, na što se ne bih mogla naviknuti. Nije li to bilo ono što me činilo ljudskim bićem, čak i nakon toliko godina?

U novoj Francuskoj prvi sam put susrela osobu koja je povezala moja dva lika, časnu sestru koja je samo tjedan dana boravila u mojoj blizini. Nikome nije otkrila moju tajnu. Još uvijek se povremeno pitam zbog čega. Poželjela sam joj se približiti, ali nije bilo vremena. Pošla je dalje svojim putem, ostavljajući me da se pitam. Ostavljujući me da želim da su se stvari drugačije odvijale.

Iznenadila me lakoća kojom sam ušla u rutinu u godinama koje su uslijedile. Desetljeće na jednom mjestu, možda dva – ovisno o klimi – i onda opet na put. Naučila sam njemački i dva španjolska dijalekta. Francuski sam već bila naučila u krevetu pariških kurtizana koje mi nisu prigovarale kad se pred njima ne bih potpuno razodjenula. Novi su poslovi nicali na sve strane, poslovi koje nisam mogla niti zamisliti kao dijete odraslo u jednom nestalom svijetu. Bila sam radnik na dokovima, bila sam švelja u tvornici. Trinaest neobičnih godina provela sam kao osobni tajnik simpatičnog malog diplomata. Nikada nisam bila sretnija što mi je majka u ono vrijeme neprikladno inzistirala da naučim čitati i pisati, bez obzira na to što sam bila jedino žensko dijete u našem selu koje je to moglo. Ponekad sam znala pomisliti da je moja majka vidjela budućnost. Ali, nikada nisam mislila da će ja doista proživjeti.

Prošlo je stoljeće.

Zaželjela sam se doma. Pretpostavljam da je to bilo neizbjježno, čak i za nekoga poput mene. Usudila sam se udovoljiti svojoj želji. Već odavno nisam imala mnogo toga što bih željela.

U osvit posljednjeg desetljeća mog trećeg stoljeća na ovome svijetu sišla sam s vlaka na postaji namijenjenoj gradu koji sam, jednom davno, gledala kako raste iz magle. Grad sam ostavila za sobom pun vojnika. Takvoga sam ga i pronašla kad sam se vratila.

Sve ostalo se promijenilo.

Našla sam sobičak na rubu grada, previše blizu ceste kojom su se svakodnevno kotrljala vojna vozila. Rat je u ovome vremenu izgledao drugačije i zvučao drugačije, ali nisam dobila dojam da je u svojoj suštini dio drugačiji. Pogledi na licima ljudi pokraj kojih sam prolazila na polupraznim ulicama bili su potpuno isti.

Bila je sredina ljeta, dugi, užegli, suhi dani. Zaposlila sam se kao konobarica u kafiću koji su najčešće posjećivali vojnici. Slobodna sam jutra koristila za lutanje polurazrušenim gradom. Jedva sam što mogla prepoznati. Bila sam starija od grada koji se prostirao oko mene, ali nisam se tako osjećala. Grad se umorio od života brže od mene.

Ondje sam je pronašla, dok je ljeto polako prelazilo u jesen. Ili, bolje rečeno, ondje je ona pronašla mene.

Iznenadio me broj žena vojnika koje sam svakodnevno posluživala u malom kafiću koji mi je ubrzo postao dom. U mojoj prvoj mladosti – u jedinom ratu u kojem sam se ikada borila – nisam poznavala niti jednu. Male promjene. Značajne promjene.

Ona je, čak i u ovom novom, izmijenjenom svijetu, bila posebna. Viša od mene, ali ne mnogo. Sitnija od mene, koja sam odrasla u vremenu niskih, mišićavih ljudi. Naizgled se doimala tvrdom od mene – pogotovo kad bi mi zahvalila na posluženoj kavi i pogledala me ravno u oči, bez komplikiranja – ali sumnjam da je to doista bila. Nakon toliko godina, sumnjam da je itko to doista mogao biti.

Prvi smo put noć provele skupa kad su nam se, slučajno ili ne, poklopili slobodni dani. Našla me u parku uz ostatke starih šanaca. Zavela me jednim pogledom, jednim smiješkom i jednim dodirom. Povela me u svoj stan. Kući sam se vratila nedugo nakon zore. Vjerujem da sam se smiješila cijelim putem, čak i kroz jednu zračnu uzbunu. Ništa me nije moglo povrijediti toga dana.

U gradu je bila još dva tjedna, dva tjedna koja smo dobro iskoristile. Onda su je poslali na frontu. Kad se vratila, magle su već bile došle.

Promijenio sam posao. Promijenio sam frizuru – i boju kose, sada je to već bio dio rutine. Promijenio sam rute kojima sam šetao u slobodno vrijeme. Život je tekao dalje, u drugom dijelu grada. Rat je tekao dalje.

Sve dok se nismo ponovo sreli, jednog maglovitog jutra, u istom parku kod šanaca, koji mi se i protiv moje volje uvukao pod kožu. Bila je u civilu, ali svejedno sam je prepoznao. Odsutno mi se nasmiješila kad sam prošao pored nje. Tada joj se pogled ukočio. Producio sam dalje. Čuo sam kako ustaje, okljeva, kreće za mnom. Čuo sam kako me doziva imenom koje sam koristio kad sam je upoznao.

Ne znam zašto sam zastao. Ne znam zašto sam se okrenuo. Ne znam zašto sam joj dopustio da mi se približi.

Stala je pred mene. Siva joj je bluza bila tek mrvicu raskopčana. Jaknu je zaboravila na klipi, daleko iza sebe.

Pogledom je pretraživala moje lice. Rukom je posegnula za mojom kosom, ali topli su joj se prsti spustili na moj vrat, na moju Adamovu jabučicu. Zaboravio sam disati.

“To si doista ti”, rekla je.

Teško sam progutao. Kimnuo sam.

“Kako...?”

“Ne znam kako”, odgovorio sam iskreno. “Kad se dignu magle... ne mogu utjecati na to.”

Blago se nasmiješila. “Živimo u ludom svijetu.” Prsti su joj polako našli put do moje kose. U nevjericu je zatresla glavom. “Osjećaj je potpuno isti.”

“Ni ja nisam nimalo drukčiji”, rekao sam, po prvi puta u zaboravljenom nizu godina osjećajući kako crvenim pod tuđim dodirom. “Osim... osim ako ti to smeta. Ako ti ovo tijelo smeta.”

Osmijeh joj se raširio licem. “Svejedno mi je.”

Pogledao sam je ravno u oči. “I meni je.”

Stajali smo ondje, u magli, u tišini. Prsti su joj se poigravali pramenovima moje kose. Jednako lagano kao što se nasmiješila, tako se sagnula i poljubila me. Uzvratio sam joj poljubac.

“Potpuno isto”, promrmljala je, glasa prigušenog mojim usnama.

Dok se magla dizala oko nas, napuštajući nas, poznata bol polako je obuzimala moje tijelo, mijenjajući ga, popunjavajući ga, čineći ga ponovo ženskim. Barem na neko vrijeme. Dok se sve oko nas mijenjalo, dok se sve u meni mijenjalo, svejednako sam znala, ondje, u magli, svakim djelićem svog nestalnog bića, da će ovoga puta biti drugačije. Možda neće trajati vječno, možda neće biti savršeno. Možda je već sutra odnesu prevrtljivi tokovi života, možda je već danas žrtvuje nestalnost rata u kojem smo se susrele.

Ali znala sam, dok sam joj još jednom uzvraćala poljubac, podižući ruke oko njenog mekog tijela, da je možda, ipak, moguće. Da je moguće da čak i ja dobijem šansu. Da je moguće da čak i ja, barem jednom u životu, iskusim kako je to osjećati se kao da sam konačno došla kući.

